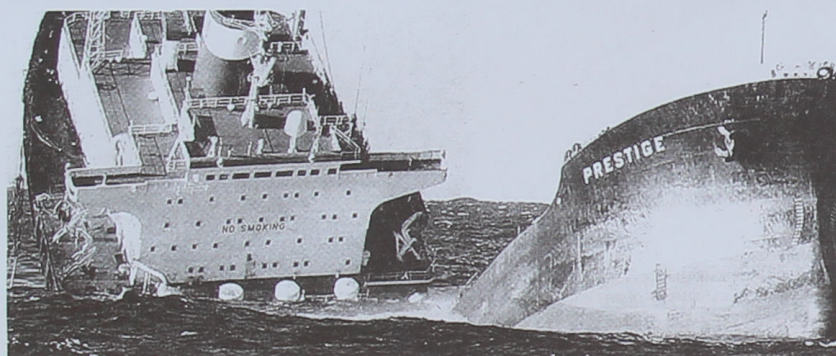

rebel

#2 11ος/12ος 2003 - 2 ε

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΘΕΣΕΩΝ ΜΑΧΗΣ ΣΤΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ

Θα ήθελα κάποτε να
να γλυτώσω μια και καλή απ'
αυτή την ανόητη θεωρία.
Κοιμάμαι μαζί σου επειδή
με απορρίπτεις κι όμως
νιώθω απεριόριστα
κολακευμένη απ' την
διακριτική παρουσία σου.
Επιβεβαίωσε αν μπορείς
την υπαρχή μου μέσα στην
εβδομάδα. Ο χρόνος μου
περιορίζεται αβίαστα
εξαιτίας μιας καινούργιας
μαγεμένης μελωδίας που
χαϊδεύει τ' αυτιά μου ή τα
τρυπάει. Νιώθω ανάκανη να
σταματήσω τώρα κι ελπίζω
να περνάς καλά. Ζω για

Λένε ότι όταν ο θεός
τελειώνει το φτιάξιμο του
κόσμου φταρνίστηκε. Τα
τελευταία κομμάτια του
ατέλειωτου έργου
πετάχτηκαν στην άκρη.
Έτσι λένε φτιάχτηκε η
Γη του Πυρός.

tierra del fuego

Ο Νάικ, η Λέιλα, ο Αμίρ, και οι άλλοι.
I remember
Είναι 5 Απριλίου 1992. Ο κόσμος στην πλατεία
κοινοβουλίου είναι χιλιάδες. Μόλις που έχει αρχίσει
να μεσημεριάζει, μα είναι άνοιξη. Αποφασίζουμε να
προχωρήσουμε προς την γέφυρα Βερμπάνγια, όπου οι
παραστρατιωτικοί έχουν σηκώσει κιόλας οδοφράγ-
ματα. Είμαστε άοπλοι, αλλά είμαστε πολλοί. Θα τους
παραμερίσουμε.
Ανεβαίνουμε προς τον λόφο πιασμένοι απ' τα
μπράτσα. Τους βλέπουμε μέσα στις στολές παραλλα-
γής να τρέχουν και να κρύβονται πίσω απ' τα
δέντρα. Πλησιάζουμε προς την μεριά τους. Ένας
πυροβολισμός. Συνεχίζουμε. Απανωτοί πυροβολι-
σμοί. Χειροβομβίδες. Ουρλιαχτά. Πυροβολισμοί.
Μια κόκκινη τρύπα στο κεφάλι της Σουάντα. Μια
αιμάτινη γραμμή στα μαλλιά της. Απουσία στο βλέμ-
μα της. Είναι 21 χρονών, και θα πεθάνει σε λίγο.
Σεράγεβο.

I remember
Θα γεννηθώ ένα χρόνο και κάτι μετά. 25 Ιουλίου
1993. Ένα έτος και κάτι μετά Σουάντα
Ντιλμπέροβιτς. Δεν το ξέρω. Το φως πέφτει στα
μάτια μου. Δεν βλέπω τίποτα.... Όμως ακούω ήχους,
βίαιους, μερικούς μηχανικούς, είναι ο βρυχηθμός
από τις βόμβες, άλλους οργανικούς, είναι η κραυγή
των ανθρώπων... Ακούω επίσης μια φωνή, την πιο
γλυκιά απ' τις φωνές, που μου μιλά, που μου μιλά, μα
που ξεμακραίνει, που ξεμακραίνει. Άραγε, αρπάζουν
εμένα απ' αυτή τη φωνή ή αυτήν από μένα; Αυτός
που τρέχει και με κρατάει είναι ο πατέρας μου, κι
αυτή που δεν πρόκειται να ξανακούσω ποτέ πια ήταν
η μητέρα μου... μια ριπή στη Σνίπερ Άλλει, κι αυτό
ήταν...

I remember
Είμαι δεκαοκτώ ημερών και ο χλιαρός καλοκαιρι-
αίος αέρας αυτής της πόλης που την σκοτώνουν
αργά, σαδιστικά, ξεχύνεται απ' τις ολάνοιχτες τρύ-
πες του νοσοκομείου.... Είμαι ορφανός και με λένε
Νάικ.... Στ' αριστερά μου, στο ίδιο κρεβάτι, ο Αμίρ,
κατά μια μέρα μικρότερος, κοιμάται και στα δεξιά
μου η Λέιλα, το στενοποιαδί, μόλις δέκα ημερών,
χασμουριέται... Κι αυτοί είναι ορφανοί μα δεν το
ξέρουν. Είμαι ο μεγαλύτερος κι ορκίζομαι στ' αστέ-
ρια που λάμπουν πάνω από το ρημαγμένο ταβανί να
τους προστατεύω για πάντα... Τ' ορκίζομαι.

σης είναι μη αναπαραστάσιμη. Μόνο υπονοούμενη.
Εδώ είμαστε. Εδώ, απ' όπου δεν είχαμε περάσει
ποτέ πριν.

Εδώ, ακριβώς εδώ, όχι εκεί στον χάρτινο κόσμο,
εδώ, η μνήμη έγινε σκληρό νόμισμα. Σκληρό: δηλαδή
άκαμπτο. Νόμισμα: δηλαδή αξίωμα. Αποθηκεύεται
χωρίς να διαρρέει. Στοιβάζεται χωρίς να κατακυλά-
ει. Τακτοποιείται χωρίς να διαλύεται. Συναρμολογεί-
ται χωρίς να εκρήγνυται. Μεταφέρεται χωρίς να εξα-
τμίζεται. Δεν υπάρχει τίποτα ενοχλητικό σ' αυτόν τον
καινούργιο φονεζοναλισμό, της μνήμης. Γλυτώνουμε
απ' την αστάθεια της, την ασάφειά της. Τις δολές
σκιές της. Η πιο μεγάλη υπόσχεση: θα γλυτώσουμε
απ' τον πόνο της.

Η μνήμη μήκη τελευταία στο στάβλο των μηχανών.
Μετά την παρατήρηση, μετά την χειρονομία, μαζί με
την σκέψη. Κάθε αλλοτρίωση στον καιρό της έδινε
την ίδια μεγάλη υπόσχεση. Και την πραγματοποιού-
σε: λιγότερο σώμα. Λιγότερη αφή του χρόνου. Ίσως:
αλλοιώτικη αφή του χρόνου. Λιγότερη φθορά: ίσως:
άλλη φθορά. Κι έτσι τώρα, εδώ, η μνήμη γίνεται
όπως η παρατήρηση, η χειρονομία. Σειρά πλάνων,
συλλογή στιγμών, παράταξη στάσεων. Δεν καίει αυτή
η μνήμη, ούτε παγώνει. Απλά «πιάνει χώρο». Μόνο.
Δεν πάλλεται. Συσσώρευεται.

Χρειάστηκε η καταστροφή του Σεράγεβο για να
αρχίσει η οργανωμένη μετάπτωση της μνήμης.
Χρειάζονται κι άλλες καταστροφές για να προχωρή-
σει. Στο Γκρόζνι, στην Τζενίν, στην Βαγδάτη και
αλλού. Η αποθήκευση, η ψηφιακή αποθήκευση, χρει-
άζεται χώρο. Είναι εικονικός: αλλά για να είναι αυτός
ο κυρίως χώρος, ο κατεχοχίτη χώρος (θυμηθείτε, του-
λάχιστον αυτό, η υπόσχεση είναι πάντα η ίδια: μικρό-
τερη α/μηνία της σάρκας) χρειάζεται καταστροφή.
Όλο και περισσότερη καταστροφή.

Επιφανειακά αυτά τα δύο φαίνονται άσχετα, η
καταστροφή εκεί, η μηχανοποίηση εδώ. Η πολιτική
οικονομία της καταστροφής μοιάζει να υπηρετεί
τυφλές συμπτώσεις. Αλλά εργάζεται για την αναθεώ-
ρηση της τακτοποίησης των αξιών. Καινούργια λάφυ-
ρα εδώ, καινούργια ολοκαυτώματα εκεί. Καινούργιες
περιφροδίες εδώ, καινούργιες έφημοι εκεί.
Καινούργιοι θρίαμβοι εδώ, καινούργιοι λυγμοί εκεί.
Εδώ - εκεί: η τοπογραφία των εντάσεων μας κάνει
ήδη ευχαριστημένους που δεν είμαστε «εκεί», δικαι-
ώνει την μηχανολογία των φυγών μας. Που είναι
εικονικές κι αυτές με τη σειρά τους.

Η μνήμη είναι τυραννικός δεσμός. Ο χάρτινος
Νάικ, ο χάρτινος Αμίρ, η χάρτινη Λέιλα, οι χάρτινες
αλληγορίες λένε ότι το ξέρουν αυτό. Ξεχωρίζουν την
γεύση του αίματος στην άκρη του δακτύλου. Και το
γουργουρητό των εντέρων. Αλλά αυτά μπορεί να
συμβαίνουν στα παραμύδια.
Δέκα και μισό χρόνια μετά Σουάντα μόνο ένας
ξαφνικός κόμπος στο λαιμό είναι μνήμη. Μισός λιγ-
μός. Μόνο αυτός μπορεί να σημαίνει πως κάπως,
κάποτε, θα συναντηθούμε. Να ορκιστούμε ξανά ο
ένας για τον άλλον.

Τη νύχτα που μεγαλώναμε, στη Γη του Πυρός, η
Χαρά είπε: «Η μνήμη είναι ενηλικίωση. Γιατί είναι
πόνος.» Το στόμα της είχε παιχνιδιάρικη έκφραση,
σχεδόν ειρωνική. Στο βλέμμα της υπήρχε μια μικρή
φλέβα λύπης.

Μου έμαθε το μυστικό,
και την αγάπησα.

from nine to zero

1
Όλες οι λέξεις ένα σάπιο μήλο στο στόμα.
Φτύνω στο χαρτί.
Βήχω.
Δεν υπάρχει ούτε ένας καθρέφτης
να πυροβολήσω.
Οι μέρες μετά.
Το παρόν, ένα ηλίθιο παλλόμενο εκκρεμές.
Τόση η ένταση....

2
Ο αέρας βαραίνει
κι η κίνηση γίνεται αναπηρική.
Περπατάω με ένα ρολόι πάνω
από το κεφάλι μου.
Κάθε λεπτό μία ασημένια μετατόπιση.
Οι εικόνες της πόλης έχουν μια στατικότητα
ξεθεωμένου αντιπάλου,
που καταλαβαίνεις ότι προποικείται
λίγο πριν την εκπόρθηση.
Εκτός αν πρόκειται για το μυαλό...

3
Αγκυροβολώ στις ταράτσες της σκοτισμένης
πολυκατοικίας.
Τα σύννεφα σκίζουν ένα πρωινό
ντυμένο με σιιά.
Κλείσε το μάτι στον πρώτο περαστικό.
Αυτή η συνωμοσία μας αφορά όλους

4
Σήμερα πάλι εκεί
και τα τσιγάρα να τελειώνουν πριν το δρόμο.
Χωρίς σύμμαχο.
Μόνο εχθροί.
Εγώ ξένη.
Ξένη από εμένα.

5
Αλήθεια.
Δεν είναι οι λέξεις.

6
Θα κρεμαστώ στα σύρματα
να γίνω φως.

7
Το σώμα μας για ανταλλακτικά.
Κι εγώ ελαττωματικό τεμάχιο.
Στα ράφια ενός φωταγωγημένου μαγαζιού.
Με πετάς στις αποθήκες.
Μούχλα κι ένα ποντίκι ροκανίζει το μυαλό μου.

Γι' αυτό τρίζω
σαν πόρτα που ανοίγει
σε ένα σύμπαν
που αυτοκτονεί κάθε μέρα.
Πώς δεν το βλέπεις;

8
Παραμονεύει στην πόρτα μου
ένα τούνελ
που καταλήγει στη θάλασσα.
Σε κάθε χορό μας
αιωρείται ένας πνιγμός.
Χρόνια τώρα παζαρεύω
τον πνιγμό με τον χορό.
Κρατάω την αιώρηση...

9
Ο ομφάλιος λώρος μαραμένος.
Δεν κάνει ούτε για φυλαχτό μικρή μου.
Τίποτα δεν μπορεί να σε προφυλάξει
από τη χολή
των οικογενειακών σχέσεων,
αν δεν βγεις από αυτό το σώμα
σα ξένος.

Είναι κι αυτή μια λύση έτσι; Με προοπτικές...

Οι παρελάσεις είναι ανθυγιεινές → Όσοι/ες έχουν μεγαλώσει στην ελληνική επαρχία ξέρουν. Ποιές κοινωνικές σχέσεις πλέκουν το δίχτυ του «καλού μαθητή» στο σχολείο, του «σημαιοφόρου» στην παρελάση, όλα αυτά τα σκατά. Οικογένεια, σχολείο, στρατός, γειτονιά (ή κοινότητα, ή τοπική κοινωνία), νομιμοφροσύνη, σαν επίσημες και ανεπίσημες θεσμίσεις, έχουν τη δική τους συμμετοχή σ' αυτά τα κόλλα.

Η σχολική βαθμολογία, που τακτοποιεί ιεραρχικά τους μαθητές και τις μαθήτριες, είναι μια αριθμητική παράσταση της απόδοσης. Η βαθμολογία είναι μια κατ' εξοχήν αστική ιδέα καταγραφής, μέτρησης, ταξινόμησης, ποσοτικοποίησης. Της γνώσης επίσημα, της πειθαρχίας ανεπίσημα. Αλλά για (μικρο)αστικούς πληθυσμούς αγροτικής προέλευσης αυτή η ιδέα, αν και καθόλου δεν απορρίπτεται (το αντίθετο), δεν είναι πλήρης. Γιατί η αριθμητική παράσταση της απόδοσης (δηλαδή ο βαθμός, στο διαγώνισμα ή στο απολυτήριο - ας προσέξει κανείς παρεπιπτόντως τις λεκτικές συγγενείς με τον στρατό), αυτή λοιπόν η παράσταση είναι άλλης τάξης από εκείνην της επίδειξης. Την τάξη εκείνην της ταξινόμησης και ιεράρχησης των μελών της (μεγαλύτερης ή μικρότερης) κοινότητας που στηρίζεται στην υλική αναπαράσταση του πλούτου και της δύναμης. Την τάξη εκείνη που είχε και έχει σαν σημεία της το μέγεθος των κτιρίων, την έκταση της ιδιοκτησίας γης, το χρυσάφι, τα στολίδια, τα αυτοκίνητα, το μπόι των ανθρώπων, κλπ. Σ' αυτήν την τάξη αξιολογήσεων και ιεράρχησης ανήκει η παρέλαση.

Δεν χρειάζεται να θυμηθούμε εδώ ότι η παρέλαση

είναι επίδειξη της συλλογικής αρρενωπής πειθαρχημένης δύναμης. Σημασία έχει ότι μέσα στην παρέλαση ταξινομούνται οι (σχετικές) αξίες με όρους διαφορετικούς απ' ότι στην βαθμολόγηση. Πρόκειται για δύο διαφορετικά συστήματα, διαφορετικής ιστορικής καταγωγής και διαφορετικού συντακτικού, μορφής, κλπ. Οι σχολικές παρελάσεις, επιβεβαίωση της милитарιστικής λειτουργίας του σχολείου σε κοινωνίες όπου η μαθησιακή απόδοση συνυφάνθηκε νόμιμα με την πειθαρχία, προσπάθησαν να συγκεράσουν τα «καλά» των δύο συστημάτων αξιολόγησης. Σε γενικές γραμμές τα κατάφεραν. Αλλά όσοι/ες έχουν μεγαλώσει στην ελληνική επαρχία ξέρουν ότι αυτός ο συγκερασμός δεν ήταν πάντα εύκολος. Ειρηνικός.

Κι αυτό γιατί η παρέλαση (ο σημαιοφόρος, ο παραστάσης, ο διμοιρίτης, όλοι οι άλλοι ρόλοι) είναι μια δημόσια παράσταση υψηλής συναισθηματικής αξίας ανάμεσα σε προ- ή/και μικρομεσαστικούς πληθυσμούς. Σπάνια βουρκώνει αυτό το πλήθος με πράγματα του είδους 18 κι 7 ή 19 και 5 της βαθμολογίας... Αντίθετα βουρκώνει με την «λεβεντιά», το «καμάρι», και τα λοιπά σκατά της παρελάσης. Είναι ένας απανθρωπισμός, που δουλεύει όμως ακόμα. Σ' αυτό το θέατρο ο «σημαιοφόρος» είναι ο επικεφαλής, ο πλέον «αξιόμαχος», η προσωποποίηση της «λεβεντιάς», ακόμα και της «ομορφιάς». Ο σημαιοφόρος είναι ο μπροστοτραγός (περήφανος επικεφαλής και οδηγός του κοπαδιού) που κατέβηκε στην πόλη.

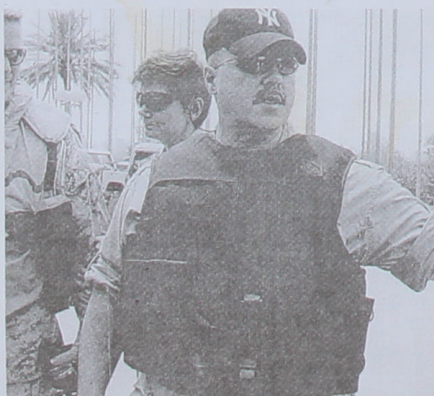
Στην κορυφή της βαθμολογικής ταξινόμησης πάντα γίνονταν (και γίνονται) συμπλοκές μεταξύ των διαγωνιζόμενων (ή/και των οικογενειών τους). Μόνο που αυτές συνήθως γίνονται υπόγειες, στα μουλχατά, με πλάγια μέσα, όπως ταιριάζει στην μεταφυσική της αρίθμησης (των ρεκόρ, κλπ). Αντίθετα οι συμπλοκές για το ποιος θα είναι ο σημαιοφόρος γίνονταν πάντα ανοικτά: με εκβιασμούς, εκφοβισμούς, κλπ. Γιατί αυτό ταιριάζει στην αρχαϊκή αντιληψη για την παράσταση της δύναμης, που εκφράζεται στις παρελάσεις. Αυτά γίνονταν πολύ πριν η διάκριση γίνει «Έλληνας - ξένος». Όταν, απλά, οι παρελάσεις ήταν 2 (28η, 25η) αλλά οι ισόβαθμοι πρώτοι (της αριθμητικής μέτρησης / ταξινόμησης της σχολικής απόδοσης) προέκυπταν από 3 και πάνω. «Ποιος θα πάρει τη σημαία;» Αυτό ήταν ένα φάντασμα που πλανιόταν πάνω στα σχολεία απ' τον Σεπτέμβρη μέχρι να γίνει ο διακανονισμός: εσύ κι εσύ, κι εσείς οι υπόλοιποι θα πάρετε ποιήματα στις εθνικές γιορτές...

συνέχεια στην απέναντι σελίδα , κάτω

Εμπόριο κρεάτων με κόκκαλο ✦ Undercover πράκτορας της δίωξης ναρκωτικών με τα απαραίτητα (για εμπορικούς λόγους) ταξίδια στην Κολομβία... διευθυντής φυλακών... άσος στο tae kwondo... αρχιμπάσος στη Ν. Υόρκη στις δόξες της «μηδενικής ανοχής»... ηθικός αυτουργός για την εν ψυχρώ εκτέλεση ενός νεαρού άοπλου αφροαμερικάνου τον απρίλη του 2001 στη Ν. Υόρκη... χιλιοπαρσημοφορημένος (ακόμα και απο την Βασιλίσσα της αγγλίας!)... οργανωτής για χρόνια των μυστικών υπηρεσιών της σαουδικής αραβίας... λογοτέχνης...

Ο μέσος πρωτοκοσμικός μπάσος καριέρας θα είχε κουραστεί αν είχε κάνει τα μισά απ' αυτά - και θα ήταν ενδουσιασμένος με το ένα τρίτο. Αλλά ο Bernard Kelik δεν είναι «μέσος» σκύλος. Είναι λυσασμένος. Ακριβώς εκείνο το είδος του φύλακα που παράγεται στατιστικά μέσα στην αγέλη των μαντρόσκυλων, για να γράψει ιστορία. Έτσι, ενώ ο παλιός πολιτικός του προϊστάμενος Rudolf Juliani (πρώην δήμαρχος της Ν. Υόρκης) πουλάει τώρα την συνταγή της «μηδενικής ανοχής» στο Μεξικό και στις Φιλιππίνες, ο αρχιμπάσος Kelik ανέλαβε κάτι πιο πεζό αλλά και περιπετειώδες: να επιβάλλει την τάξη και το νόμο στους δρόμους της Βαγδάτης. Ξαν κολλητός της ισραηλινής κυβέρνησης Σαρόν ο Kelik έχει τώρα διπλό λόγο να δείχνει τα δόντια του στους «μαυριδερούς εγκληματίες»: ολοκληρώνεται σα φασίσις μερ' στο σπίτι τους.

Φυσικά το «πρόβλημα» της Βαγδάτης δεν είναι του είδους New York City: κι είναι ζήτημα αν θα βρεθεί ένας που να μην φοράει κράνος ή να μην περιτοιχίζεται από γομάρια φύλακες για να σφίξει το χέρι του μπάτσου Kelik συγχαίροντάς τον για τα κατορθώματά του. Για τον λαϊμό του αντίθετα υπάρχουν πολλοί που θα προσπαθήσουν να τον σφίξουν. Κι εδώ που τα λέμε, ένας τόσο δραστήριος λευκός άνδρας, πρέπει να ξεκουραστεί το γρηγορότερο. Ίσως αναπαύεται κιόλας - σε σακούλα.

«Τα μπουκάλια συνάδελφοι...

Πού είναι τα μπουκάλια;»

Να τ' ακούσουμε κι αυτό και τί στον κόσμο!

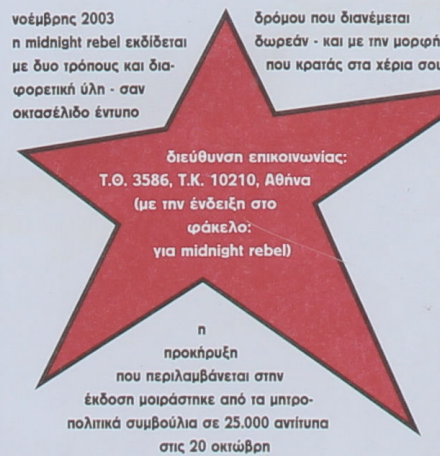

Μερικοί νομίζουν πως για το μπάτσου - εναντίον - μπάτσων φταίει ο Φλωρίδης. Που είναι ο ιδανικός στόκος για υπουργός: το έχει αποδείξει και στο παρελθόν. Λάθος! Η αλήθεια είναι ότι οι έλληνες σοσιαλδημοκράτες κάνουν το τελευταίο βήμα προς τον κομμουνισμό. Διαλύουν το κράτος. Έτσι, αν τολμήσει να κερδίσει τις ερχόμενες εκλογές η καταραμένη δεξιά, θα βρεθεί μπροστά σε καμμένη γη. Θα έχουμε αταξική κοινωνία!

Όσο για τα αιτήματα των μπάτσων (που έφαγαν δακρυγόνα και κλωτσιές ενώ δεν ήταν ώρα για άσκηση...) και των λιμενικών; Ναι, είναι βαριά και ανθυγιεινή η δουλειά τους. Και αιμοβόρα, και απάνθρωπη, και ανανδρη. Γι αυτό όχι διπλά αλλά εικοσαπλά ένσημα χρειάζονται. Με μια διαφορά: όχι για τους «εργαζόμενους» στην «ασφάλεια». Για όσους πέφτουν στα χέρια τους. Οι «εργαζόμενοι» στην «ασφάλεια» ας αρκεστούν στο ότι μέσα σε 7 χρόνια διπλασιάστηκαν οι μισθοί τους.

Η νόθα αυτοκριτική κάνει την ανομολόγητη δειλία ακόμα πιο επαίσχυντη

Τα έργα μας υποδεικνύουν την επι*θεώρηση των σκέψεών μας

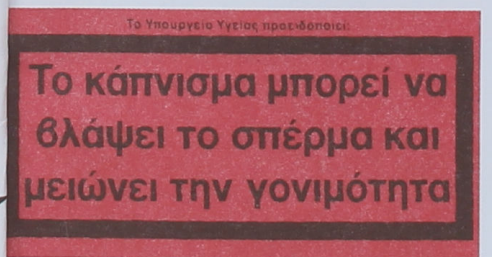
Κουκιά ✦ Κι έτσι το νερό μπήκε στ' αυλάκι του. Όπως το λέγαμε, όπως το έλεγαν κι άλλοι σύντροφοι. Τα «συστατικά» του κοινωνικού φόρουμ (της «αντιπαγκοσμιοποίησης» α λα ελληνικά) αποδεικνύονται αυτό που ήταν εξ αρχής: παραμάγαζα του «συνασπισμού». Ο οποίος με τη σειρά του (θέλει να) είναι η κοινοβουλευτική εφεδρεία του πασοκ, εν όψει μιας κάπου κάποτε «κεντροαριστερής» κυβερνητικής συνεργασίας. Αν τώρα οι νεαροί και οι νεαρές που χάρηκαν στις διάφορες παρελάσεις, μια για τον πόλεμο, την άλλη στη Σαλονίκη, την τρίτη κάπου αλλού, αν λοιπόν αυτοί οι εθελοντές της καθεστωτικής αποπλάνησης νοιώθουν μαλάκες, φταίει που αλλού είναι το όνειρο κι αλλού το θάψμα...

Problems * Όταν με το καλό τελειώσει ο

λαϊκός αγώνας για την διαμόρφωση της εσωτερικής αυλής που λέγεται πλ. Εξαρχείων (είναι η εσωτερική αυλή του ευρύτερου ορεν ψυχιατρείου της περιοχής) κι όταν απ' την άλλη ολοκληρωθεί η αλλαγή φρουράς στην προστασία των καταστημάτων της περιοχής, ένα πρόβλημα περιμένει ακόμα την συμμαχία των προθύμων. Ο ονοματισμός της «Βασιλείου του Βουλγαροκτόνου». Θα μείνει «Βουλγαροκτόνου»; Θα γίνει «Βουλγαρομάχου»; Ή σκέτο «Βασιλείου του Β';»

Το θέμα αγγίζει πολλές περιοχές. Κοντόπευκο, Αγ. Ανάργυροι, Βούλα, Ηλιούπολη, Κηφισιά, Περισσός, Ν. Λιόσια, Ν. Σμύρνη, Νίκαια, Περιστερί, Πετρούπολη, Πεύκη, Χαϊδάρη, Χαλάνδρι, τόσες γειτονιές κρύβουν μια «Βουλγαροκτόνου» μέσα τους. Μπορεί να γίνει και κίνημα. Επιτροπές πολιτών και άλλες δυνάμεις γρηγορείτε!

Κατόπιν αυτού, αν δεν έχετε άλλον τρόπο αντισύλληψης, κάντε ένα πακέτο πριν. Διαφορετικά κάντε ένα τσιγάρο μετά. Όπως πάντα.

Η γιαγιά στην πρωτοπορεία ✦ Μπορεί οι μισοί να βούρκωσαν με την γιαγιά την εαμίτισσα που της έφαγαν στην κατοχή τον άντρα και τώρα αναγκάζεται για να την βγάλει (καθότι η σύνταξη της εθνικής αντίστασης δεν φτάνει...) να πουλάει χειροποίητα μαντηλάκια σε πάγκο στην Ερμού. Και οι άλλοι μισοί να κορόιδεψαν τον φιλεύσπλαχνο υπουργό και να μίλησαν για κυκλώματα παραεμπορίου. Αλλά και οι μεν και οι δε βλέπουν μόνο το δακτύλο τους. Γιατί ο πάγκος είναι ό,τι πιο μεταμοντέρνο, μεταφορντικό, ευέλικτο κλπ. έχει να επιδείξει η οργάνωση του εμπορίου. Εμπορικά κέντρα; Πολυκαταστήματα; Super markets; Φτωχέ γερασμέ-νε φορτισμέ της λιανικής, πόση ζωή σου έμεινε ακόμα;

Ο πάγκος είναι το μέλλον, και το μέλλον είναι πάγκος. Άμεση προσαρμογή τιμών - έχεις έναν σπιρό που κάνει πάνω κάτω την πιάτσα και σε ενημερώνει σε «πραγματικό χρόνο» για τις τιμές και τα τρυκ των ανταγωνιστών σου! Προσωπική και εξοτιμικευμένη επαφή με τον αγοραστή! Ενεργός συμμετοχή του πελάτη στην διαμόρφωση της εμπορικής σχέσης! Ευέλικτη κατανομή στο χώρο! Ευέλικτη διαχείριση αποθεμάτων (στοκ)! Διασπορά των συναλλαγών και «ανθρώπινη κλίμακα»! Διαρκής ενημέρωση για τις ανάγκες της αγοράς! Μικρό λειτουργικό κόστος! Ε, τί άλλο θα μπορούσε να ζητάει το σύγχρονο εμπόριο;!;;

Το ότι η «λαϊκή», το «παζάρι» εκτός από μέλλον έχει και παρελθόν, και μάλιστα ανατολίτικο, βιδώνει τους ψαθαλέους φορτιστές του εμπορίου. Και τα τσιράκια τους: σύμβουλους πωλήσεων, διαφημιστές, διακοσμητές... Είναι αυτοί που έφαγαν το παραμύθι του νέου και της βιτρίνας και νομίζουν ότι η γκλαμουριά είναι εκσυγχρονισμός. Τραγικό λάθος: η γκλαμουριά είναι αναχρονισμός! Το κτίριο / «εμπορικό κέντρο» είναι αναχρονισμός! Το αποδεικνύει η πραγματικότητα. Εκείνοι που συνητρών χιλιάδες τετραγωνικά με ράφια κυνηγάνε μύγες - ή τους αλαφροχέρηδες που τα ζαλαφρώνουν απληρωτά, και καλά κάνουν. Εκείνοι, αντίθετα, που έχουν καμμία εικοσαριά ή και παραπάνω πάγκους των δύο τετραγωνικών διάσπαρτους στην πόλη κάνουν χρυσές δουλειές. Αρκεί και κουβέρτα. Just in space!

Οπότε η γιαγιά, εαμίτισσα ξεαμίτισσα σοκάρει και σκανδαλίζει. Όπως ο σουδανός ή ο πακιστανός. Σκανδαλίζουν όλοι αυτοί γιατί δείχνουν ένα ακόμα πλεονέκτημα του πάγκου. Που κάνει έξωλλους τους soft ρατσιστές. Στον πάγκο, στην κουβέρτα, στη γύρα, δεν χρειάζεται να είσαι fashion victim για να βγάλεις μεροκάματο πουλώντας μαντηλάκια, σωβρακάκια, μπλουζάκια, cδάκια, τσαντούλες, μπιζουδάκια, κοσμηματάκια, και τα λοιπά «αγαθά» (του καπιταλισμού). Ούτε χρειάζεται να φοράς στολή και ύφος style ανάλογα με το τί σκατά πουλάς.

Στον πάγκο ένα μεροκάματο κάνει, any way.

(Το ότι το κράτος - λέει ότι - χάνει 1 δισ. ευρώ απο διαφυγόντες φόρους του εμπορίου - στη - γύρα πρέπει να μας ευχαριστεί. Όπλα θα τα έκανε...)

φωτογραφία: Καρακάς, Βενεζουέλα. Εμπόριο - και ταξική διαστρωμάτωση - στο δρόμο. Γίνεται κι εκεί.

Τα ελληνικά αφεντικά της Ν. Μηχανιώνας, μέσα από τους επίσημους ή ανεπίσημους θεμούς τους (οικογένεια, δήμος, σχολεία, κλπ) έχουν να ελέγξουν την ισχυρή παρουσία των μεταναστών εργατών που παράγουν ουσιαστικά τον πλούτο τους. Πιθανότατα έχουν δοκιμάσει να χειριστούν την αριθμητική αναπαράσταση της απόδοσης των γόνων τους, εναντίον των μεταναστών δεύτερης γενιάς. Αλλά σ' ένα καθεστώς ωμής βίας όπως είναι ο έλεγχος της εργασίας των μεταναστών στην ελληνική επαρχία, οι καθαρές αναπαραστάσεις της δύναμης είναι πολύ σημαντικότερες απ' τις αριθμητικές, ειδικά όταν καλούνται να πάρουν θέση σ' αυτές (τις παραστάσεις) όχι οι «ξένοι» απλά αλλά οι από κάτω. Τα ελληνικά αφεντικά της Ν. Μηχανιώνας (όπως και αλλού) βρίσκονται ενώπιον μιας συμβολικής απάντησης σε ένα ουσιαστικό ερώτημα (ποιός είναι ο «καλύτερος» σύμφωνα με τα αποδεκτά συστήματα αξιολόγησης;) εφοδιασμένοι με όλο το δηλητηριώδες οπλοστάσιο του μικροαστισμού τους: την εθνικοφροσύνη, την λαϊκή μαγκιά / κλανιά, την ισχύ της επαρχιακής γειτονιάς, και τα υπόλοιπα. Εκείνο που τους τρομάζει δεν είναι αρχικά ο «αλβανός». Αλλά ο «αποκάτω», ο «φύσει και θέσει αποκάτω» που μπορεί να πάρει σβάρνα όλα τα συστήματα αξιολόγησης, ακυρώνοντας την «σύμπτωση» ανάμεσα στην ταξική διαστρωμάτωση και την αξιακή/συμβολική διαστρωμάτωση της κοινωνίας τους. Αυτό ήταν το τρομακτικό πάντα στην ελληνική κοινωνία. Αυτό ήταν πάντα το τρομακτικό (στο παρελθόν, και με έναν διαφορετικό τρόπο σήμερα σε κοινωνικές σχέσεις υψηλής κυριαρχικότητας - ιδεολογικής συνοχής - ταξικής διαστρωμάτωσης): όταν συνέβαινε ο γιός ή η κόρη του εργάτη να κλέβει την σημαία της παρέλασης μέσα απ' τα χέρια των γόνων του καθηγητή, του δικηγόρου, του γιατρού, του μηχανικού... Γιατί αυτό δεν σήμαινε απλά ότι ο γιός ή η κόρη του εργάτη είναι οι καλύτεροι. Αλλά ότι μπορούσαν να πάρουν αυτήν την καλωσύνη απ' τα στενά όρια

του σχολείου και της ειδικότητας των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων οργάνωσης και αξιολόγησης, και να την επιδείξουν επίσημα στο δρόμο - στον δημόσιο χώρο και χρόνο της «εθνικής εορτής». Στα μάτια όλων! Στο παρελθόν δεν υπήρχαν ούτε μήντια ούτε εύκολα τυποποιημένες δικαιο/λογίες να δώσουν δημόσια φωνή στην αγανάκτηση. Όμως όσοι/ες θυμούνται ξέρουν καλά.

Οι μικροκοσμοί της ελληνικής κοινωνίας λυτρώθηκαν κατά κάποιον τρόπο από τέτοιους μπελάδες από τότε που κατάφεραν να δικαιολογούν την «σύμπτωση» ταξικής υποτίμησης και συμβολικής υποτίμησης με «εθνικούς» όρους. Λυτρώθηκαν - και γι' αυτό λυσάνα.

Οπότε μένουν δύο επιμέρους ζητήματα αξία παρατήρησης. Το ένα είναι ο σύλλογος καθηγητών του συγκεκριμένου σχολείου. Που έβαλε εθελοντικά σε δεύτερη μοίρα τον επαγγελματικό, αμοιβόμενο ρόλο/καθήκον του να πιστοποιεί ότι η αριθμητική, βαθμολογική αξιολόγηση είναι ανώτερη από κάθε άλλην... Έβαλαν οι νταβάδες της νεολαίας σε δεύτερη μοίρα αυτήν την συγκεκριμένη αποστολή τους, αυτό για το οποίο πληρώνονται, υπακούοντας, καταφάσκοντας στο ξέσπασμα της μικροαστικής πεποίθησης ότι στον δημόσιο «εθνικό» χώρο / χρόνο τα πράγματα γίνονται αλλιώς. Μα αν «γίνονται αλλιώς», τότε το σύστημα αξιολόγησης που εκπροσωπούν και εφαρμόζουν αυτοί είναι για τα σκουπίδια. Μαζί τους.

Το δεύτερο αξιοπερίεργο είναι η επιμονή ενός νεαρού μετανάστη να θέλει να μοιάσει μ' αυτούς τους κανιβάλους που τον θεωρούν μίσημα, υιοθετώντας την μία μετά την άλλη τις αξιολογικές μεθόδους τους, τα σύμβόλά τους... Γιατί να θέλει ένας τέτοιος τύπος να είναι «πρώτος»; Και γιατί να θέλει να είναι και «σημαιοφόρος»; Γιατί δεν αφήνει στην καρδιά του την πολυτέλεια μιας άλλης υπεροχής, της υπεροχής του ταξικού μίσους; Τέτοια λάθη αν δεν τα διορθώσεις, τα πληρώνεις,

Εκεί που τους πονάει + Το πόσο σοβαρή είναι η δουλειά που κάνουν οι σκουπιδιάρηδες φαίνεται όταν σταιμάτουν να την κάνουν. Και, ως γνωστόν, είναι δουλειά που κανείς δε θέλει... Αντίθετα όλοι θέλουν να κάνουν σκουπίδια. Τα πολλά σκουπίδια είναι ένδειξη πλούτου. Στην απεργία του οκτώβρη μαζεύτηκαν στους δρόμους της Αθήνας 15.000 (κατ' άλλους 70.000) δόνοι σκουπιδιών. Αδύνατο να συλλάβει κανείς (που δεν κάνει τη δουλειά του μαζέμα-τος) τι σημαίνει αυτό.

Το θέμα είναι πως στις απεργίες τέτοιου είδους εργατών (να, ο ρεφορμισμός είναι σοβαρό θέμα, αλλά δεν τον πιάνουμε εδώ) η παθητική ανοχή είναι άδικη. Γιατί όταν ο κεντρικός βιδοσφίχτης δεν πληρώνει τους σκουπιδιάρηδες κάτι πρέπει να παθαίνει.

Δεν θέλει ιδιαίτερη οργάνωση το πράγμα, θέλει όμως να έχουμε αίσθηση του χιούμορ και του δικαίου. Τα σκουπίδια μας, κάθε φορά που απεργούν οι εργάτες καθαριότητας των πόλεων, πρέπει να πηγαίνουν κάτω απ' τις εναισθητές μύτες των αφεντικών. Οικονομικών, πολιτικών, ό,τι σκατά. Δένουμε καλά καλά τις σακούλες, μαζεύουμε κάθε σπίτι δυο τρεις μεγάλες, συνεννοούμαστε με τους φίλους τους καλούς.... και βουρ για το Κολωνάκι (παραδείγματος χάριν). Και μπάτσους να βάλουν να φυλάνε τα όμορφα σπίτια τους, δεν πειράζει. Σαν καλοί ινδιάνοι θα γυρνάμε γύρω γύρω απ' τις «καθαρές» περιοχές των ελίτ φτιάχνοντας δακτυλιωτές χωματερές.

Στο ψαχνό -

Το γερμανικό κράτος έρχεται δεύτερο. Αλλά είναι στον «σωστό δρόμο». Σ' αυτόν που ανοίγει το πρωτόπλο αμερικανικό κράτος: αεροπλάνα στα οποία θα γίνεται αεροπειρατεία θα καταρρίπτονται. Για λόγους ασφαλείας. (Η διαφορά μεταξύ γερμανικού και αμερικανικού κράτους είναι μόνο στο στυλ. Οι πρώτοι «περνάνε» τέτοια σχέδια από το κοινοβούλιο, οι δεύτεροι όχι). Να μην το ξεχνάμε: όταν την δεκαετία του '80 οι σοβιετικοί είχαν καταρρίψει ένα κορεάτικο επιβατικό πάνω απ' την Σαχαλίλη, επειδή (υποστήριξαν) είχε παραβιάσει χωρίς άδεια τον εναέριο χώρο της σοβιετίας, είχαν σκωθεί εναντίον τους και οι πέτρες. Πρώτα πρώτα: υπάρχει σήμερα κάποιο πρόβλημα με αεροπειρατίες; Γενικά όχι - αφού (υποτίθεται) ότι τα μέτρα ασφαλείας στα αεροδρόμια έχουν γίνει υπερδρακόντεια μετά την 11η/9ου. Έχουμε σοβαρές αμφιβολίες αν θα υπάρξει ξανά έστω και μία περίπτωση σοβαρής απειλής από αεροπειρατεία

σε πολιτικό αεροπλάνο στους αιθέρες των μητροπόλεων. Το νόημα τέτοιων αποφάσεων πάει πολύ μακρύτερα: τα καπιταλιστικά κράτη, για λόγους ασφαλείας, όχι μόνο δεν (θα) εγγυώνται πλέον την ζωή των υπηκόων τους, αλλά θα τους σκοτώνουν εν ψυχρώ αν έτσι κρίνουν. Ή, αν το θέλετε διαφορετικά, το «μοντέλο της Μόσχας» καθιερώνεται πανηγυρικά (θυμηθείτε την σφαγή στο θέατρο). «Θα σκοτώνουμε καμπίους απ' εσάς για να σωθούν άλλοι» είναι το νέο δόγμα.

Για ποιόν λόγο άλλωστε το δόγμα της προληπτικής δολοφονίας πρωτοκοσμικών από τα ίδια τους τα κράτη θα περιοριστεί στους επιβάτες αεροπλάνων; Οι ομηρίες σε λεωφορεία, πλοία, τραίνα γιατί να εξαιρεθούν; Ακόμα και οι ομηρίες σε κτίρια; Και - φυσικά - όταν το «απειλητικό» αεροπλάνο, πλοίο, λεωφορείο, τραίνο, οτιδήποτε, θα έχει γίνει μάζα σιδηρικών και ανθρώπινης σάρκας ποιάς θα μπορεί να αποδείξει ότι η απειλή δεν ήταν τόσο μεγάλη ώστε

Υπάρχει μεγάλο περιθώριο για δημιουργικό απεργιακό αντάρτικο και σε άλλες περιπτώσεις. Που από πρώτη μεριά δεν χτυπάνε στο μάτι για έτσι. Ας πούμε: οι νοσοκομειακοί γιατροί. Όλοι το ξέρουν πως υπάρχουν δυο ειδών υπηρεσίες υγείας. Μια ιδιωτικού τύπου, για να εξυπηρετεί τα γεμάτα πορτοφόλια. Και μια δημόσια - για μας, τους τελειωμένους. Μια απεργία στα δημόσια νοσοκομεία που χτυπάει την πλέμπα δεν ενοχλεί τα αφεντικά - γλυτώνουν και μερικά έξοδα απ' τα μεροκάματα των ημερών της απεργίας. Χτυπάει όμως μια απεργία των νοσοκομειακών γιατρών που θα στρέφεται ενάντια στα μαγαζιά των γεμάτων πορτοφολιών. Πώς; Ας πούμε λοιπόν ότι οι νοσοκομειακοί γιατροί απεργώντας οργανώνουν (καιρού βοηθούτος, αυτό πρέπει να είναι στον σχεδιασμό) την παροχή πρώτων βοηθειών υγείας καθώς και όλη την γραφειοκρατική δουλειά (συνταγές, κλπ) μπροστά στις εισόδους των ιδιωτικών μεγαμάγαζων υγείας. Ιατρική (κοινωνικής) εκστρατείας σα να λέμε, με στόχο να περικυκλωθούν και να μπλοκαριστούν απ' τους τελειωμένους οι θεραπευτικοί ναοί των «καλύτερα πλούσιους και υγιής, παρά...». Να πάμε κι εμείς να χώνουμε τίποτα κλωτσιές στις μερσεντές των αναξιοπαθώντων συνανθρώπων μας.

«Δεν γίνονται αυτά»; Γιατί δεν γίνονται; Σ' όλον τον τομέα των λεγόμενων «υπηρεσιών» (εκεί είναι οι σκουπιδιάρηδες εκεί και οι μισθωτοί γιατροί) τα αφεντικά έχουν βουλευτεί με το ότι οι απεργίες παίρνουν εύκολα την μορφή εμφύλιου στον πάτο ή κοντά στον πάτο του βαρελιού. Το μοναδικό εμπόδιο στο να αλλάξει αυτό το (τόσο βολικό για τους από πάνω) κόλπο είναι τα μυαλά που κουβαλάμε. Τίποτ' άλλο.

να γίνει η «εκκαθάριση»; Κανείς.

Να λοιπόν ο βασικός λόγος: οι προληπτικές καταβούληση κρατικές δολοφονίες προτείνονται επίσημα και ωμά σαν κανόνας τόσο για την «εξωτερική» όσο και για την «εσωτερική» πολιτική. Στον ώριμο και σε βαθιά κρίση καπιταλισμό.

Υπάρχει όμως κάτι ακόμα. Τέτοια προληπτικά σχέδια δεν θα κτυπήσουν ακόμα περισσότερο τον μαρμαζωμένο τομέα των αερομεταφορών; Θα τον κτυπήσουν - και θα επιταχύνουν βίαια την αναδιάρθρωσή του. Την διχοτόμησή του, αν θέλετε: σε ένα τμήμα αερομεταφορών «απόλυτης ασφάλειας» (που θα πληρώνεται ανάλογα) και σε ένα πιο μαζικό τμήμα φτηνών.

Αλλά μέχρι να γίνουν αυτά τα ωραία ίσως οι πρωτοκοσμικοί θα πρέπει να ετοιμάζονται να κλειστούν στα σπίτια τους. Για τα επόμενα χρόνια. Η νεύρωση της ασφάλειας θα γίνει ψύχωση. Θα γίνει πανικός.

Κάποιοι τριβούν τα χοντρά χέρια τους.

Elia(s) Kazan(tzoglou) ✱ Μεγάλος κινηματογραφιστής ελληνικής καταγωγής. Και μεγάλος ρουφιάνος. Η συμβουλή είναι να βάζουμε στην άκρη το δεύτερο εν ονόματι του πρώτου. Και γιατί όχι το αντίθετο; Το ένα δόγμα υπεράσπισης της επίσημης τέχνης είναι να ξεχωρίζουμε το «έργο» από τον «καλλιτέχνη». Και γιατί να κάνουμε αυτήν την τιμή στους καλλιτέχνες που δεν την κάνουμε σε κανέναν άλλο στην κοινωνία; Μήπως, τουλάχιστον, τέτοιον διαχωρισμό τον εννοούν οι ίδιοι; Κανένα «έργο τέχνης» δεν παραδίδεται στο κοινό του ανυπόγραφο, ανώνυμο! Αντίθετα ο καλλιτέχνης διεκδικεί σαν σκυλί την πατρότητα του έργου του. Ακόμα και την πνευματική ιδιοκτησία. Συνεπώς ο διαχωρισμός είναι χρήσιμος μόνο για τα ζώρια, τις μορφές.

Το άλλο δόγμα υπεράσπισης της επίσημης τέχνης είναι ότι ο καταξιωμένος καλλιτέχνης εκφράζει κοινωνικούς παλμούς - κι αυτός είναι ο δρόμος της καταξίωσης. Γιατί να είμαστε εχθροί της πολιτικής αντιπροσώπευσης και να είμαστε απ' την άλλη οπαδοί της καλλιτεχνικής αντιπροσώπευσης; Τί κέραιο παραπάνω έχει ο βάρδος ή ο θεατρίνος πάνω στο σανίδι, και γιατί το όνομα (και το έργο του) είναι πιο σεβαστό απ' την δική μου ανικανότητα (;) να εκφραστώ; Γιατί ο πολιτικός αγκιτάρτας είναι απατεώνας και ο καλλιτεχνικός ημίθεος;

Επωθήκε χίλιες φορές ότι ο διαχωρισμός του εργάτη απ' το δημιούργημα της εργασίας του είναι αλλοτρίωση. Για την καταξιωμένη τέχνη αυτή η απόσταση παρουσιάζεται σαν προσόν. Επωθήκε χίλιες φορές πως ο καθένας και η καθεμία μπορεί να τραγουδήσει, να χορέψει, να κάνει μουσική ή εικόνες. Αλλά η εκπροσώπηση κρατάει καλά.

Τελικά, όταν ένας σκηνοθέτης του σινεμά, μέλος του αμερικανικού κ.κ. στον μεσοπόλεμο ο ίδιος, καρφώνει στα τοιράκια του Μακάρθν τους κομμουνιστές ή απλά «προοδευτικούς» συναδέλφους του, αυτοί μεν μπορεί να αποκτήσουν μια μαύρη τρύπα στο μέτωπό τους, εκείνος όμως αποκτάει μόνο μια μαύρη σελίδα στη ζωή του. Το έργο του, λέει, τον γλυτώνει και τον αποκαθιστά - τόσος διαχωρισμός του έργου απ' τον δημιουργό του!

Κι η ρουφιανιά, «έργο» είναι κι αυτή...

«Δικαιολογώντας τον πόλεμο» - σκηνές απ' την έρευνα Χάτον». Πριν ακόμα τελειώσει η κοινοβουλευτική φάρασα ελέγχου των συνθηκών αυτοκτονίας του σύμβουλου πράκτορα Κέλι... ο αμυντικός συντάκτης της Guardian αναλαμβάνει να γίνει σεναριογράφος και να ανεβάσει θεατρική παράσταση με τον τίτλο της αρχής. «Γιατί» όπως εξηγεί «μέσα από το θέατρο το κοινό μπορεί να έρθει κοντύτερα σε ερμηνείες των αιτιών του πολέμου στο Ιράκ».
Χαράς ευαγγέλια για την τέχνη. Ξαναγίνεται «αποστειμένη», τώρα απ' την ανάποδη μεριά.
Ένας αμυντικός συντάκτης γίνεται θεατρικός συγγραφέας.
Ω θέαμα, οι λαμπρότερες στιγμές σου!

εκείνη της αυτοκατατορίας - ίσως αν κάτι τέτοιο φάνταζε στα μάτια των πληβίων σαν «ατελευθερωτικό». Αλλά και απ' την σκοπιά των μητροπόλεων η γνώση εθνικής / κρατικής κυριαρχίας εκεί που μέχρι τότε λογαριάζονταν αυτοκατατορίες κτήσης και εμπροικά συμβόλεια υπογεγραμμένα στην πρωτεύουσα, ακόμα κι όταν δεν ήταν πόλη επιλογή αποδείχθηκε η γρηπτήρη επιλογή. Για την αντιμετώπιση των ιδίων κινδύνων: εξεγέρσεων και ανταρτών που είχαν πάντα στόχο την αναδιανομή του πλούτου. Συνεπώς η γενική καθιέρωση της μορφής έθνους κράτος, απ' όποια μεριά και την εκτιμήσει κανείς, ήταν καθήκον της συγκλημένης μορφής ταξικής ηγεμονίας. Με ειδικά ποιητικά χαρακτηριστικά. Σύννορα της επιπράξεως σε μη κατοικούμενες περιοχές (το τείχος του Βερολίνου ήταν προκλητική εξέγερση, το ίδιο εκείνο της Λευκοσίας και το «κόρατο» της Ιερουσαλήμ). Ανάλογα ανάμεσα στην θέληση του «λαού» εννομένου σαν άβυσσος εξατομικευμένων υπηκόων / πολιτών και στα έργα της κρατικής διοίκησης (ακόμα και οι δικτατορίες το συμφέρον του λαού είχαν στην άκρη της διχλωμένης γλώσσας τους). Συγκεκριμένο μορφή ενδιάμεσων μορφών δημοσίας εξουσίας. Τυπικά ενιαία φορολογία και νομοθεσία σ' όλη την επικράτεια του έθνους κράτους. Διαχωρισμός ανάμεσα σε «εσωτερικό» και «εξωτερικό» με την θέσπιση των αναλόγων μηχανισμών τάξης ή/και μεσο-λαβήσης. Και άλλα.

Έχει ενδιαφέρον ότι αυτή η μορφή πολιτικής εξουσίας επιβλήθηκε ή κατακτήθηκε ανεξάρτητα απ' το μέγεθος της εδαφικής επικράτειας στην οποία ίσχυε: υπήρξαν (και υπάρχουν) λαλιούταια κράτη (λιχτενστάιν) και κράτη απέναντα με εδάφη ακόμα ανεξερεύνητα (βορζελία). Ανεξάρτητα απ' τον φυσικό πλούτο που διέθετε το κάθε έθνος κράτος. Ανεξάρτητα από κοινωνικά ή/η προϋπαρχούσες μορφές κοινωνικής οργάνωσης (παράδειγμα οι ακόμα περπατινόμενοι, νομάδες πληθυσμοί που με την βία αναγκάζονται να γίνουν υπηκοοί κάποιου κράτους). Ανεξάρτητα απ' την θέση κάθε έθνους κράτους στον διεθνή καταμερισμό. Ανεξάρτητα τέλος με το αν η ιδεολογία του έθνους είχε πιθανότητες να ομογενοποιήσει τους υπηκόους κάθε κράτους (διαχωρίζοντάς τους απ' τους δάδια) ή όχι. Το ενιαίο «περσιστικό», αξιωματικό κάθε έθνους κράτους χωριστά και όλων μαζί ήταν η εργασία, η οργάνωση της, η εκμετάλλευσή της. Και οι φυσικοί πόροι του. Τίποτα περισσότερο, τίποτα λιγότερο.

Είναι γεγονός πως η γενικευση αυτού του μοντέλου πολιτικής εξουσίας στον πλανήτη έλυσε σοβαρά προβλήματα του καπιταλισμού και των αφεντικών, δημιουργή

αίματος για να καθιερωθεί σαν (περίπου) το καθολικό μοντέλο, με τις κατά τόπους διαφοροποιήσεις του. Σ' αυτόν τον ενάμιση αιώνα αίματος η εκστρατεία για την καθιέρωση του έθνους κράτους δεν ήταν μόνο ένας πόλεμος εναντίον των προλεταρίων και άλλων πληβιαίων κοινωνικών στρωμάτων (όπως οι αγρότες). Ήταν επίσης μια διαδοχή πολεμικών πράξεων για να διαλυθεί (ή να μετασχηματιστεί ριζικά) η προηγούμενη πολιτική μορφή κυριαρχίας: το βασίλειο, η αυτοκρατορία. Από τις αρχές του 19ου αιώνα ως το τέλος του δεύτερου παγκόσμιου πολέμου διαλύθηκαν σχεδόν μια δεκάδα αυτοκρατορίες (η γαλλική, η αγγλική, η αυστροουγγαρική, η ρωσική, η οθωμανική, η ολλανδική, η ιαπωνική, η πορτογαλλική, η ιαπωνική, η κινεζική, η γερμανική...), πράγμα που έγινε με εξαιρετικά βίαιο τρόπο και με κανέναν αυτοματισμό. Για να γίνουν οι όποια «μεγάλες δυνάμεις» έθνη κράτη αφιόνοντας χώρο στον υπόλοιπο κόσμο επίσης για έθνη κράτη. Τα οποία (ανά τα τελευταία) δημιουργήθηκαν συχνά με την βία. Κι όμως: αυτός ο ενάμιση αιώνας ήταν πέρα για πέρα καπιταλιστικός. Που σημαίνει ότι το συγκεκριμένο σύστημα οργάνωσης της εργασίας (και της ζωής) κατάφερε να αναπτύσσεται διαλύοντας ή/και μετασχηματίζοντας σε πραγματικό χρόνο και εν θεώ το τις πολιτικές μορφές εξουσίας (του). Κάποια υπολείματα έμειναν: βασιλικά παλάτια αντίζονται δημοσία διαπάνη σε πολλά καθώς πρέπει μέρη του κόσμου!

Είναι λοιπόν μόνο μετά το τέλος του δεύτερου παγκόσμιου πολέμου, οπότε διαλύονται αργά η γρήγορα όλες οι τυπικές αποικιοκρατίες, που μπορεί κανείς να μιλάει για καθιέρωση της μορφής έθνους κράτος όχι μόνο στις μητροπόλεις αλλά γενικά στον πλανήτη. Αυτή η μορφή αναγνωρίζεται οριστικά σαν το μοναδικό «αποκεείμενο» πολιτικής εξουσίας σε ανατολή και δύση, βορρά και νότο. Ο ΟΗΕ, το φόρουμ αυτών των υποκειμένων / οντοτήτων, θα γίνει η επίσημη λίστα εγγραφής στη «διεθνή κοινότητα», και δεν θα πάψει να αυξάνει τα μέλη του μέχρι σήμερα. Θα μπορούσε όμως αυτή η γενική θεωρηθεί σαν η ανακάλυψη της καπιταλιστικής Εδέμ; Ή μήπως θα ήταν σωστότερο να την θεωρούσαμε σαν ένα ιστορικό ετεροσκόπιο, μια ορισμένη περίοδο του (παγκόσμιου) ταξικού ανταγωνισμού;

Από την σκοπιά των εθνικοαπελευθερωτικών κινημάτων, που αποδόθηκαν στην (υποτιμωμένη...) «στεριφότητα» του πρίσματος ήταν ολοφάνερα έτσι. Η απάντηση για «εθνική κυριαρχία», δηλαδή για συγχροτική έθνος / κράτους, ήταν στην πράξη απαίτηση για διαχείριση των ταξικών αντιθέσεων σε μικρή κλίμακα, μικρότερη από

παρίες ταραξίες ακυβέρνητοι

Είναι μια πρώτη προσέγγιση.

Ανορθόδοξη. Το λέμε πριν το πουν οι πικρόχολοι καλοθελητές. Αυτό που μας ενδιαφέρει εδώ είναι ο μετασχηματισμός του έθνους κράτους. Όφειλε τον μετασχηματισμού. Γιατί μας ενδιαφέρει; Για διάφορους λόγους. Ο μικρότερος είναι ότι δεν σκοπεύουμε να στριφογυρνάμε σα χαμένοι στον εφιαλτικό ίλιγρο των ημερών.

Τα μπλοκ αντιπαλότητας των αφεντικών σχηματίζονται κανονικά. Τα μαχαίρια ακονίζονται. Ας δούμε μια απ' τις λιγότερο φανερές πλευρές των εξελέξεων. Τον μετασχηματισμό της μορφής / κράτος. Δεν είναι ακαδημαϊκό το θέμα. Λογικά θα έπρεπε να ενδιαφέρει κάθε εχθρό του κράτους. «Λοιπόν...»
Πον λίγο μόνο χρόνο, όταν ο φιλελευθερισμός έμοιαζε στις δόξες του, ήταν ευκολότερο να βρει κανείς μορφολογία για το «έθνος κράτος» παρά θέση σε αμβιγυατικό διασυνδυασμό. Η αγωγή για τις «ολοκληρώσεις» έγινε και έπαινε, πρώτα για τις οικονομικές (γιατί; και ύστερα, αναπόφευκτα, για τις πολιτικές. Σήμερα τα πράγματα φαίνονται πιο σκούρα, αλλά η σκέψη που παρήγαγε εκείνες τις βεβαιότητες πλέει στα ίδια μαύρα σκοτάδια. Κάπως έτσι το ιδεολογικό κατάλητο του φιλελευθερισμού, η «παγκοσμιοποίηση», έγινε πιστευτή σαν σχέδιο ξεπεράσματος των κρατών για τους περιδρείες υπηκόους. Αυτή ήταν εξάλλου η (επίσης) ιδεολογική βάση της «αντιπαγκοσμιοποίησης» που υπεράσπιζόμενη το έθνος κράτος θέλησε να παρουσιάσει σαν αντιπαλότητα στον καπιταλισμό. Πράγμα παράξενο από πρώτη ματιά αν σκεφτεί κανείς πως η ιδέα της καταστροφής του έθνους κράτους ήταν ιστορικά συνωστισμένη με την προσοχή και τις διανοητικές του παγκόσμιου ταξικού ανταγωνισμού. Καθόλου παράξενο με μια αντανάκλαση προσέγγιση - τα έχουμε ξαναπεί, και θα τα ξαναπείμε.

Λέγαμε καιρό πριν πως το έθνος κράτος δεν εξαφανίζεται, ούτε εξαφανίζεται - αλλά πως μετασχηματίζεται. Η γνώμη μας ήταν και είναι ότι οι μορφές πολιτικής εξουσίας πάντα μπορούν να εξελιχθούν - ακόμα κι όταν οι ίδιοι οι υπάλληλοί τους αγνοούν το προς τα που. Στην αφηρημένη της σκέψης μας οι όποιες μορφές πολιτικής εξουσίας είχαν και έχουν ένα στόχο: την διαίρεση (και μέσω αυτής τον έλεγχο) του παγκόσμιου προλεταριάτου. Συνεπώς το πιθανό ξεπέραςμα της μορφής έθνους κράτος θα μπορούσε να έχει βάση μόνο αν άλλες μορφές πολιτικής εξουσίας αναλάμβαναν αυτήν την δουλειά. Κάπ που κανείς δεν έχει υποδείξει ακόμα.

Η μορφή έθνους κράτος δημιουργήθηκε τυπικά στην αγγή του καπιταλισμού με την γαλλική επανάσταση. Θεωρήθηκε ότι το γαλλικό παρθέτιμα περιείχε όλα τα βασικά χαρακτηριστικά της μορφής πολιτικής εξουσίας που χρειαζόταν η «ανάπτυξη» του καπιταλισμού. Την κοινωνική διαστρωμάτωση και την εκπροσώπηση της, τους νομικούς θεσμούς, τους ιδεολογικούς μηχανισμούς, την μεθοδολογία σύνθεσης και υπέβλεψης των ταξικών αντιθέσεων. Παράδοξο ή όχι η συγκεκριμένη μορφή χρειάστηκε ενάμιση τουλάχιστον αιώνα παγκόσμιου

γηρε όμως άλλα. Έτσι συμβαίνει με όλες τις «λύσεις» των αφεντικών σ' αυτό το παρόλογο σύστημα. Η διαχείριση της εργασίας και η αντιμετώπιση του ταξικού ανταγωνισμού αποδείχθηκαν πράγματα αποδοτικότερα με όρους έθνους κράτους παρά αν γινόταν με όρους αυτοκρατορίας - κι αυτό σε έναν αιώνα (τον 20ο) που επαναστατικός απ' τα κάτω. Ταυτόχρονα όμως ο πλλαπλασιασμός των διεθνώς αναγνωρισμένων πολιτικών υποκειμένων εξουσίας και των απαράτητων αξεσουάρ τους (σύννορα και τελωνεία, νομίσματα και κεντρικές τράπεζες, κοινοβούλια ή άλλοι μηχανισμοί νομικής ενσωματώσεως του ανταγωνισμού...) δημιουργήσε προβλήματα (ουσιαστικά: καθυστερήσεις) στο διεθνές εμπόριο. *Αυτό που είναι καλό (σαν πολιτική μορφή) για την οργάνωση της καπιταλιστικής παραγωγής δεν είναι κατ' ανάγκην καλό για την οργάνωση της καπιταλιστικής κυκλοφορίας.* Η «ωρίμανση» του καπιταλισμού, εννοημένη σαν πετυχημένη «απάντηση» στον ταξικό ανταγωνισμό, έφερε όλο και κοντιότερα στην επανεκτίμηση της μορφής έθνους κράτος. Απ' τα αφεντικά. Και το κοντάτερο έγινε πολύ κοντά. Έγινε τώρα, χδές.

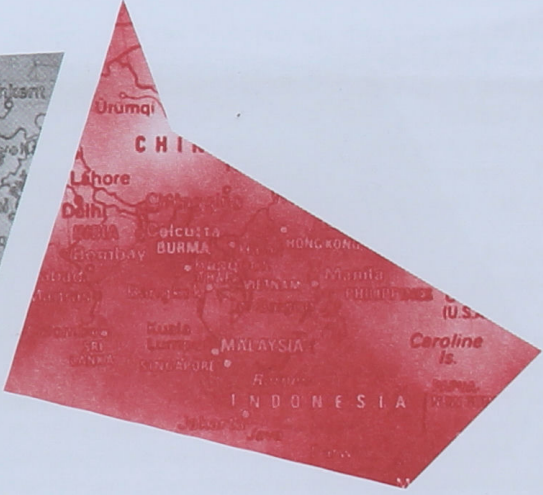
Επανεκτίμηση - δηλαδή τι;

Δεν είναι ούτε παρόξενο ούτε πρωτότυπο αν ξαναθυμίσουμε πως στην αρχή είναι ο ταξικός ανταγωνισμός. Είναι γενικά γνωστό πως όταν πριν καμιά 30ετία και παρωπάνο χρώνα ένα έθνος κράτος (το αμερικανικό) προσπαθίσε να «βάλει σε τάξη» ένα άλλο έθνος κράτος (το βιετνάμ) προκλήθηκε μια σειρά ανεπιθύμητων παρενεργειών. Οι οποίες έβγαλαν το ζήτημα απ' την φηλασόμενη περιοχή των διακρατικών σχέσεων, μετατρέποντάς το σε σπινθήρα (έναν ανάμεσα σε άλλους) μιας παγκόσμιας εξέγερσης που απείλησε την οργάνωση της εργασίας αλλά και όλες σχεδόν τις προϋποθέσεις της. Είναι σχεδόν το ίδιο γνωστό (αλλά πολύ λιγότερο αναγνωρισμένο) πως η πετυχημένη τελικά αντιμετώπιση εκείνων των κινδύνων, απ' την μεριά των ιδιοκτητών του κόσμου, ήταν υποχρεωμένη να εκταθεί όχι μόνο στην αναδιοργάνωση της εργασίας αλλά και πολύ μακρότερα απ' αυτήν. Αυτή η αναδιοργάνωση (συνήθιζαν εδώ να την λέμε αναδιάρθρωση και παρμένει εν πολλοίς ανεξέρενητη απ' τους άμεσα ενδιαφερομένους) εξαπλωμένη κατά μήκος της παραγωγής, της κυκλοφορίας, της αναπαραγωγής των κοινωνικών σχέσεων και της διαχείρισης των φυσικών υποθεμάτων δεν θα μπορούσε παρά να φέρει, αργά ή γρήγορα, επιθυμητή ή ανεπιθύμητα, το ερώτημα του «ποιές μορφές πολιτικής εξουσίας ταυρίζουν πού και πότε».

Ονομάσαμε μόλις πριν τα τέσσερα «μέρη» του καπιταλισμού: παραγωγή (επιμετάλλευση της εργασίας), κυκλοφορία (χρήματος, εμπορευμάτων, κλπ), αναπαραγωγή των κοινωνικών σχέσεων (που είναι οι δυνάμεις διαχείριση των φυσικών υποθεμάτων (των «πρωτοϋλών», όποιες κιαν θεωρούνται κατά καιρούς τέτοιες). Είπαμε λίγο πιο πάνω πως ότι είναι καλό (σαν πολιτική μορφή εξουσίας) για την οργάνωση της παραγωγής δεν είναι κατ' ανάγκην καλό για την οργάνωση της καπιταλιστικής κυκλοφορίας. Μπορούμε τώρα να προσεκτίσουμε λίγο τον συλλογισμό: η μορφή έθνους κράτος αποδείχθηκε καλή (ή σχετικά καλή) για την παραγωγή και την διαχείριση των φυσικών υποθεμάτων, τα κύρια στήριγματα του φροντικού καπιταλισμού. Αποδείχθηκε όμως λιγότερο (ή ακόμα και καθόλου) καλή για την κυκλοφορία και την αναπαραγωγή των κοινωνικών σχέσεων. Πιο σωστά: αποδείχθηκε «κακή» σε διάφορα σημεία του πλανήτη. Αποδείχθηκε, ας πούμε, «σπάταλη» («δυσφραγμένες κρατικές δομές») ή/και «ανασταλέωσιματική» («μη εκσυγχρονίσιμες κρατικές δομές»). Έτσι έχοντας μάλα στο μυαλό σας ορισμένες τέτοιες περιπτώσεις είναι πολύ περισσότερες!...

Για την κυκλοφορία είπαμε ήδη το πρόβλημα: τα σύννορα δεν λειτουργούν μόνο για το πολεταριάτο (και το εμπόρευμα εργασία) αλλά για όλα τα εμπόρευμα. Η αναπαραγωγή των κοινωνικών σχέσεων απ' την άλλη δεν συνέκλινε σε όλα τα σημεία (έθνη κράτη) του πλανήτη προς τις ίδιες κατευθύνσεις. Απ' τη δεκαετία του '80 μάλιστα, όταν οι απόπειρες κρατικά διευθενημένων μεταρρυθμίσεων εδώ ή εκεί απέτυχαν (δεν είναι του παρόντος να πούμε γιατί) οι κοινωνικές σχέσεις δεν ακολούθησαν καθόλου τις λύσεις που προτάθηκαν στις μητροπόλεις - κι εκεί ακόμα με σχετική μόνο επιτυχία. Η αναδιάρθρωση σε προ- ή μη- καπιταλιστικές παραδόσεις, ήθη, πρακτικές και ιδεολογίες μπορεί να έωσε την κοινωνική συνοχή σε πολλές περιπτώσεις, προκάλεσε όμως βαθιά φήγματα στο ιδεολογικό υπόστρωμα της «ανάπτυξης». Σ' αυτήν την κατηγορία ανήκουν οι μη χρησιμευτικές (και ενδεχομένως οι μη ταυτικές) θεροκολημίες. Υπήρξαν εθνικιστικές γραφειοκρατίες που χρησιμοποιούν τέτοιον είδους «επιστροφή στις ρίζες» για την επιβίωση τους. Επιδεινώντας έτσι, παρά την θέλησή τους, τις ασυνέχειες και τις ανωμαλίες στην «τάξη» της αναπαραγωγής των χρήσιμων για την καπιταλιστική ανάπτυξη κοινωνικών σχέσεων. Υπήρξαν άλλες που επέλα αδιαφόρησαν. Με καπιταλιστικούς όρους υπήρξαν έθνη κράτη στα οποία το φάρμακο για την αντιμετώπιση του ταξικού ανταγωνισμού άρχισε να δηλητη-

ματική «σφήμα» όλων των σημείων της επικράτειας ενός έθνους κράτους να την διαδεχθεί η αναστή επιλογή ορισμένων θέσεων που έχουν «αξία» (μια πόλη, ένα λιμάνι, ένα ορυχείο, μερικοί δρόμοι...) και η απαξίωση των υπόλοιπων, εδαφών και σχέσεων. Αυτή είναι η παρούσα κατάσταση των τυπικά υπαρκτών κρατών της υποαχάριας αφρικής. Που γλιστράνε όλο και πιο επίσημα σε εν μέρει κατεχόμενες (απ' τους στρατούς των μεταποτέρων έθνών κρατών) και σε εν μέρει αυτοκατασφερόμενες ζώνες. Μπορεί αντίθετα, κι αυτό συμβαίνει στα μητροπολιτικά έθνη κράτη, οι απαντήσεις να κινούνται ανάμεσα στον υπερεφοισμό της πολιτικής τεχνολογίας του διαφωτισμού κοινωνικού ελέγχου (ποιός είναι τι) και την στρατιωτικοποίηση της εθνικής πολιτικής (κατάσταση έκτακτης ανάγκης). Εδώ δεν υπάρχουν ούτε εδάφη ούτε σχέσεις «αχρήστες». Ακόμα και στην καταστροφή τους.

Ο διαφωτισμός στην απάντηση του ερωτήματος «ποιά μορφή πολιτικής εξουσίας είναι κατάλληλη πού» δεν σφειεται στην ευφή συλλήνη κατοίων. Είναι η ευθεία συνέπεια του διαφωτισμού στην αντιμετώπιση του ταξικού ανταγωνισμού στις μητροπόλεις - η συσσωρευμένη πείρα των αφεντικών ως τα eighties και τα nineties! Κάποτε το πολεταριάτο αντιμετώπιζόταν δια της βίας και μόνο: αστυνομίες, δικαστήρια, φυλακές, λεικές φρουρές... Υστερα προστέθηκε η χειραγώγηση του συνδικαλισμού και των κομμάτων... Υστερα προστέθηκε η δινατότητα (ή η υπόσχεση) του καπταλισμού γίνεσθαι... Υστερα, για τα πλέον ριζοσαστικά τμήματα του, η ριζική απαλλοτρίωση μέσω της ναρκοοικονομίας... Υστερα η μεζική μεσολάβηση, το θέμα... Οι παλιές συνταγές της θρησκείας, του φυλετισμού και του φασισμού δουλεύουν επίσης πάντα... Στις αρχές του 21ου αιώνα υπάρχει ποικιλία λύσεων κατά περίπτωση για την άσκηση της κρατικής εξουσίας στο «εσωτερικό» (το κρατικής εννοημένο με την στενή έννοια του ελέγχου) - ένα είδος «στον καθένα ότι (χειρότερο) του αξίζει!»

Έστω. Έστω πως οι παρωπάνο συλλογισμοί έχουν βάση. Δεν έχουμε διαπράξει όμως μεγάλο λάθος παρακρίποντας το γεγονός ότι οι (όποιες) πολιτικές μορφές εξουσίας σχετίζονται άμεσα με τις κοινωνικές σχέσεις (που τους αναλογούν); Πώς μπορούμε να μιλάμε για μετασχηματισμό του έθνους κράτους αγνώστους τους μετασχηματισμούς των κοινωνικών σχέσεων;

Πράγματι, θα ήταν λάθος κάτι τέτοιο. Αλλά είναι εξίσου λάθος να ξεχνάει κανείς ότι δεν ανιάνονται όλες οι κοινωνικές σχέσεις, κάθε στιγμή, σ' αυτό που ονομά-

φράζει τον γιατρό. Απέναντι. Το ουσιαστικό λοιπόν: αν μορφές πολιτικής εξουσίας δεν είναι πλέον κατάλληλες (όχι μόνο για τον εσωτερικό αλλά και για τον διεθνή τους ρόλο στον καπιταλιστικό κόσμο) χωρίς να είναι αντικαπιταλιστικές οι ίδιες, μόνο και μόνο επειδή αντιστοιχούν σε ξεπερασμένη «λύση» του παγκόσμιου ταξικού ανταγωνισμού, αν λοιπόν συμβαίνει έτσι, τί άλλο μπορεί να τους συμβεί εκτός απ' την βίαιη διάλυση τους και την υπαγωγή των εδαφών και των πληθυσμών που τους αντιστοιχούν στον έλεγχο νεωτεριστών διαχειριστών; Ωμό; Ωμό...

Χρειάζεται όμως τεράστια προσοχή εδώ. Αν συγκεκριμένες περιπτώσεις εθνών κρατών θεωρούνται ή είναι χρεωκοπημένες αυτό δεν σημαίνει ότι έχει χρεωκοπήσει γενικά αυτή η μορφή πολιτικής εξουσίας. Αν τέτοιες περιπτώσεις θεωρούνται υπέρ του δέοντος σπάταλες ή ανασταλέωσιματικές δεν σημαίνει ότι το ίδιο συμβαίνει με τις κοινωνίες που τους αναλογούν. Τέλος το ξεπέρασμα (ο μετασχηματισμός, η διάλυση) της μορφής έθνους κράτος εξαιτίας καθυστέρησης δεν υποδεικνύει την κατείδηση που έχουν οι μετασχηματισμοί της ίδιας μορφής εξαιτίας της παρούσας στην καπιταλιστική αναδιάρθρωση. Έθνος κράτος είναι τυπικά τόσο το αφρικανιστάν όσο και οι γκα. Το πρώτο διαλύεται σε μια «αδιάρθρωση» ύπαιθρο (που παρήγει, πάντως, ενδιάμεσες παταφύσεις) και σε σημερινές θέσεις πόλεων ή δρόμων. Το δεύτερο επανασχηματίζεται πιο ισχυρά, πιο αυταρχικά, με μεγαλύτερη συνοχή - ή, εν πάσει περιπτώσει, αυτό είναι ο στόχος. Το πρώτο, σαν επικράτεια, μπορεί να επανξυλογογείται σε σχέση με την αξία του ως προς την παγκόσμια καπιταλιστική κυκλοφορία - και μόνο. Έστω, σε σχέση και με την παραγωγή οπίου. Το δεύτερο, σαν επικράτεια, επανξυλογείται ευπτόν και την αξία του ως προς το σύνολο των καπιταλιστικών αλληλουγιών. Στο πρώτο η διαχείριση του ταξικού ανταγωνισμού μπορεί να επανασδοωθεί, έστω και προσωρινά, στην εξουσία της φυλής, του διευνημένου αγροτικού οσηού - κάτι τέτοιο αποκλείεται να συμβεί στο πρώτο! Στο πρώτο γίνεται αναδιάρθρωση απ' την τυπική εκδοχή του έθνους κράτους σε λειτουργικές αφαιρέσεις υπο-εθνικιστικής και ορθής: στο δεύτερο η αναδιάρθρωση γίνεται προς υπερεθνικιστικές ιδεολογίες και υπερεθνικιστική δομημένες γραφειοκρατίες ελέγχου (το «υπερ» με την έννοια του «πέρα πολύ»).

Το ερώτημα «ποιές μορφές πολιτικής εξουσίας είναι κατάλληλες πού» δεν έχει απαντήσεις που σπέρνονται εναντίον του έθνους κράτους γενικά και αόριστα. Έχει απαντήσεις διαφορικές! Και μάλιστα διαφορικές μέχρι την μικροκλίμακα: μπορεί, κάλλιστα, την τυπική συνταγή

που «λίνεται» με την τεχνική κατανομή της εξουσίας («επίπεδα» αποφάσεων / αναθέσεων) και τα μικρά ή μεγάλα προξυκομήματα σε κάθε τέτοιο «επίπεδο» - αντί για τις μεθόδους σύνθεσης / συναίνεσης. Ταυτόχρονα αποκτά κρατική πολιτική υπόσταση η αδιαφορία. Σ' αυτό το σημείο πρέπει να σταθούμε λίγο. Γιατί εδώ βρίσκόμαστε σε μετασχηματισμούς της παραγωγής - και στην επίδοσή τους σε πλεονές της πολιτικής εξουσίας. Ην αδιαφορία μπορούμε να εννοήσουμε την γενική μέθοδο διαρκούς επανξιλογότητας της ασηρημένης εργασίας - κι όχι ένα ψυχολογικό συμπόμιο! Όσο περισσότερο «αναπτύσσεται» ο καπιταλισμός, τόσο περισσότερο η ασηρημένη εργασία (η διάθεση χρόνου σαν γενικό ισοδύναμο της αξίας της εργασίας ανεξάρτητα απ' το συγκεκριμένο «αντικείμενο» της) γίνεται ο κανόνας, ειδικά στη γραφειοκρατία του τριτογενούς τομέα. Κάθε επαπλέον αξιοποίηση της ασηρημένης εργασίας στα καπιταλιστικά σχέδια είναι (πρέπει να είναι) συγκριτική, ευπροσάρμοστη. Συνεπώς η καπιταλιστική αξιοποίηση και η απειξίωση της εργασίας συνθέτον έναν συνεχόμενο (απορροσώπτο) κυματισμό πάνω και κάτω απ' την (ιπηνότερη κατά το δυνατόν) «φασική γραμμή» κόστους: σήμερα σε χρειάζεται το (άσπιο) αφεντικό, αύριο όχι. Η συνάρτηση του κυματισμού αξιοποίησης και απειξίωσης, σκόπιμα ασφαλής και ευέλικτη, μεταφράζεται σε τοπική και χρονική αδιαφορία. Δεν έχει σημασία το τί έκανες (ήσουν) πριν για το τί πρέπει να κάνεις (να είσαι) μετά. Δεν έχει σημασία τί ισχύει για την (εργασιακή) θέση 0,1 σε σχέση μ' αυτό που θα ισχύσει στη διαλανή θέση 0,11.

Η αδιαφορία γίνεται εμπειρικά αισθητή (και ταυτόχρονα: ασκήσιμη και αποδοχήσιμη) στην απαξίωτική αδιαλλαξία που μπορεί να επιδεικνύει οποιοσδήποτε, ευρισκόμενος σε οποιαδήποτε θέση εξουσίας, έναντι οποιουδήποτε έχει (έστω συγκριτικά) μικρότερη αξία / εξουσία. Καθήμερνα αυτό είναι η εργασιακή, κυκλοφοριακή και καπταλιστική (πολιτική) ήθη. Είναι, επίσης, επιχειρησιακή τακτική. Στην ανώτερη μορφή τους η αδιαφορία και η απαξίωτική αδιαλλαξία γίνονται κρατική πολιτική απέναντι στα (πολλά) προβλήματα που προκαλεί η καπιταλιστική αναδιάρθρωση. Αφού δεν αναγνωρίζονται αξιακές σταθερές στην εργασία (η παλιά σταθερή κατανομή του φοντισμού) δεν χρειάζονται σταθερές μέθοδοι αντιπροσώπευσης και διαπραγμάτευσης της. Διαφορισμός και αδιαφορία είναι οι δύο πλείυντες του ίδιου νομισματος. Ο θεοφορισμός, το σημαντικότερο από τα ιστορικά επιτεύγματα των πολιτικών του έθνους κράτους, δεν χρειάζεται πια παρά μόνο σα σχολή λοιπτομού.

νης» μετασχηματισμένων (αλλά και εσωτερικά διαφοροποιημένων) εθνών κρατών. Θα πρόκειται για καινούργια γεωμορφολογία της καπιταλιστικής εξουσίας, ακόμα κι αν περιλαμβάνει παλιές μορφές ή υπολείμμάτα τους.

Κάποτε το επαναστατημένο προλεταριάτο έπρεπε να καταλάβει τα ανάκτορα για να κερδίσει τον πόλεμό του. Αργότερα έπρεπε να οργανώσει την αδιάλλακτη αυτονομία του και να ρίξει τα σύνορα. Καθώς είναι εξαιρετικά απίθανο να καθιερωθεί και πάλι ένας γενικός (για τον πλανήτη) τύπος πολιτικής εξουσίας, το επαναστατικό προλεταριάτο θα πρέπει απίθανο να είναι έτοιμο για μάχες σε πολλά και διαφορετικά μέτωπα.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Στις αρχές Απριλίου του 2002, μέσα απ' τις στήλες του Observer, ο Robert Cooper προκάλισε ένα κάποιο διενθές ανάκλημα προτεινόμενων τρόπων για να μπει τάξη στο παγκόσμιο χάος. Στην πραγματικότητα η πρόκληση δεν ήταν στα λεγόμενα αλλά στην ιδιότητα του συγγραφέα: είναι ειδικός συμβόλων του άρθρου πεφωτισμένου Τόνι Μπλερ, ένα απ' τα alter ego της εξουσίας σε μια «μεγάλη ευρωπαϊκή δύναμη». Οι αριστεροί εξανέστησαν με προτάσεις του είδους «ευμενής αποικιοκρατία», «θελοντική αυτοκρατορία» κλπ που περιείχε η έκθεση του Cooper. Αλλά το ουσιαστικό βρίσκεται εκεί που ούτε οι ίδιοι θέλουν να κοιτάξουν. Η γκροτέσκα ιδεολογία του Cooper, η ανιστόρητη αντίληψη του για την ιστορία και η ωμότητά του, χαρακτηριστικά που συναντάει κανείς όλο και περισσότερο στα εξουσιαστικά (και πανάρχαια) think tank του «αναπτυγμένων» καπιταλιστικά κόσμων, επικεντρώνουν απλά την βαθιά κρίση που διατρέχει τα ίδια τα κράτη και τις (υποτιθέμενα) «πνευματικές» δυνατότητες της πολιτικής εξουσίας τους.

Ο Cooper χωρίζει τον πλανήτη σε 3 κατηγορίες κρατών. Είναι τα «προμοντέρνα» κράτη, χρεωκοπημένα ήδη ή στο χείλος του γκρεμού, για τα οποία το βασικό χαρακτηριστικό είναι ότι έχουν χάσει τη νομιμοποίηση ή το μονοπώλιο στη χρήση βίας... Σ' αυτήν την κατηγορία τοποθετεί την μισή λατινική Αμερική, ολόκληρη την Αφρική, τα μισά Βαλκάνια, κομμάτια της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, και ένα μεγάλο μέρος της Ασίας. Τα εδάφη αυτών των κρατών μπορούν να γίνουν ασφαλείς καταφύγιο για κάθε είδους παράνομο, αμφισβητούμενο, αυτό είναι μεγάλη απειλή για τον κόσμο. Στην αντίθετη μεριά βρίσκονται τα «μεταμοντέρνα» κράτη, με κυριότερο χαρακτηριστικό το ότι έχουν ξεπεράσει τις αρχαϊκές τους εθνικές κλίσεις χωρίς να εκβιάζουν την εθνική

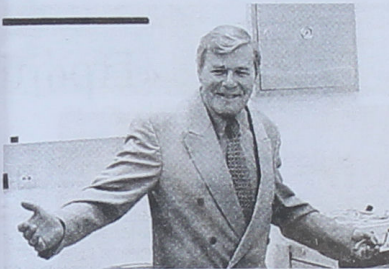
ομογενοποίηση, έχουν εντοπίσει τα «εσωτερικά» και «εξωτερικά» συμφέροντά τους, δέχονται εθελοντικά την αλληλεπιδραστική τους και τους πολυμερείς θεσμούς (ΑΝΤ, Παγκόσμια τράπεζα, ΝΑΤΟ, κλπ) με δυνάμεις τον πραγματικό κόσμο «νομής», «ανταρματικής» τάξης. Σ' αυτήν την κατηγορία ανήκουν τα κράτη της Ε.Ε., ο Καναδάς, η Ιαπωνία, και ίσως (!) οι ΗΠΑ (αν απορρίψουμε τελικά ότι δέχονται τις πολυμερείς διενθές συμφωνίες). Ενδιάμεσα βρίσκονται τα «μοντέρνα», α λα 19ος αιώνας κράτη, με κυρίαρχο χαρακτηριστικό το Μακιαβελισμό τους που είναι επικίνδυνος επειδή κατέχουν πυρηνικά. Εδώ κατατάσσονται το Πακιστάν, η Ινδία, η Κίνα, (οι ΗΠΑ αν δεν...) και - μέσω της ντροπαλής σωτηρίας - η Ρωσία. Τόσο απλά.

Ο σύμβολος του άρθρου πεφωτισμένου προτείνει ότι τα κράτη του «μεταμοντέρνου» κόσμου πρέπει να ενθίσουν την μεταξύ τους αμοιβαίατητα, να ολοκληρώσουν την «εθελοντική» φιλέλενθε αυτοκρατορία τους και να αντιμετωπίσουν τα «προμοντέρνα» κράτη με τον πλέον ανθρωπιστικό και ασφαλή τρόπο, κάνοντας τα και πάλι αποικιακά (μέχρι να «ρίνουν άνθρωποι...») εξοπλισμένα εναντίον τους στρατός, αστυνομίας, αλλά επίσης συμβόλων, τραπεζίτες, και δεκάδες μ.κ.ο. Τα δε κράτη του «μοντέρνου» κόσμου πρέπει να αντιμετωπίσουν με τρεχάλες τρόπους, «μεθόδους ξυρήλας», όπως προκλητικές επιθέσεις, εξάπληση, βία κλπ.

Το καινούργιο στο πρώτο του τετράδιο τύπων σαν τον Cooper είναι... το παλιό! Θέλουν να εκφράσουν και να οργανώσουν τις «εθελοντικές» κατευθύνσεις της παγκόσμιας καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης, αλλά είναι καταδικασμένοι να χρησιμοποιούν τα παλιά και αποτυχημένα «σχήματα». Ανεμίζουν την απειλή του χάους ηθικά και όχι λειτουργικά, επειδή το «χάος» βρίσκεται πριν απ' όλα στο κεφάλι τους. Και - όπως γίνεται πάντα σε τέτοιες περιπτώσεις - η οποία λύση βρίσκεται στην κρατική βία. Μόνο που (όπως καταλαβαίνει κανείς απ' την ιδεατή ταξινόμηση του Cooper και κάθε Cooper) δεν πρέπει να περιμένει κανείς την εύκολη βία εναντίον χρεωκοπημένων υπαλλήλων. Ούτε και την προβοκατόρική βία εναντίον του πυρηνικού μοντερισμού. Αλλά την απορριπτική και ολοκληρωτική αντιμετώπιση μεταξύ των υποτιθέμενων μεταμοντέρνων αλτρουιστών, που είναι - τί άλλο; - αντίπαλες συμμορίες πενασμένων για κέρδη αφεντικών. Γιατί βέβαια τίποτα απ' όλα σκέφτονται και γράφουν «διανοούμενοι» και think tank των εξουσιών της ΗΠΑ ή στην Αγγλία, στη Ρωσία ή στη Γαλλία, στην Κίνα ή την Αυστραλία δεν θα χρειάζονταν να επιδοθεί αν δεν υπήρχε ο οξείατος μεταξύ τους ανταγωνισμός για τα λάφυρα του «εξανθρωπισμού» του πλανήτη...

Η πειρατεία σκοτώνει το εμπόριο! Η μουσική βιομηχανία προσπαθεί να προσαρμοστεί στα δεδομένα της ηλεκτρονικής αναπαραγωγής και του κυβερνοχώρου. Εν τω μεταξύ δουλεύει και το εργαλείο των δικαστηρίων κάνοντας δειγματοληπτικές μηνύσεις εναντίον διάφορων που κατεβάζουν μέσω διαδικτύου τσάμπα μουσική.

Αλλά οι πειρατές φαίνεται να είναι ακόμα πιο μπροστά από τους διώκτες τους. Ο πιο δημοφιλής διάδοχος του napster είναι το earth station 5. Που, ελέω e - παγκοσμιοποίησης (έχει και τα καλά της, έτσι) έχει την έδρα του σε ένα κολασμένο μέρος του πλανήτη: στους προσφυγικούς συνοικισμούς της Τζενίν. Ναι, οι πειρατές της μουσικής έχουν δέσει στη Δυτική Όχθη!

Ήταν γνωστό καθαρά σαν ψυχίατρος και σαν πανεπιστημιακός ο Στεφανής.

Σαν υπουργός αποδεικνύεται ακόμα καλύτερος. Είχε την απαιτούμενη μεγάλη γλώσσα για να δηλώσει ότι «δεν ξέρει πουθενά στον κόσμο» να υπάρχουν ψυχοφάρμακα που να επηρεάζουν την σχέση με το περιβάλλον. Αυτό όταν άρχισε να γίνεται κάποιος θόρυβος για όσα υπέστη ο κρατούμενος Σ. Ξηρός στον Ευαγγελισμό. Όμως τα πειράματα και οι εφαρμογές των κοκτέιλ *ναρκανάλυσης* (fentanyl + dormicum + pentothal = «ορός της αλήθειας») γίνονταν και γίνονται σε κρατικά ψυχιατρεία - με τα οποία είχε σχέσεις πριν καν γίνει υπουργός. Η «αγωγή» σε βάρος του Ξηρού ήταν δοκιμασμένη.

Ο δενξερωπουθεναστονκόσμο φρόντισε πάντως, σαν υπουργός πια, κάτι άλλο. Το να εμφανιστεί (στον τυφλό κρατούμενο) σαν «παπάς» ένας ψυχίατρος. Με την αποστολή ν' αρχίσει την προανάκριση υπό την μορφή «εξομολόγησης». Και να υποστηρίξει σα σύμβουλος τη δουλειά των μπάτσων και των εισαγγελέων.

Υπουργός υγείας σε καθήκοντα υπουργού δημόσιας τάξης; (Ψυχο)γιατρός σε δουλειά μπάτσου; Καμμία έκπληξη! Κάθε βαθύ κράτος που σέβεται τον εαυτό του έχει ανθρώπους στους γιατρούς, στους δικηγόρους, στους μηχανικούς, στους οτετζήδες, στους δετζήδες, στους ηθοποιούς, στους ταρίφες...

ΡΟΜΠΟΤΙΚΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ⇨ Η γυναίκα της φωτογραφίας είναι η Kristen Nelson. Και δίπλα το ρομποτικό αντίγραφο του προσώπου της. Είναι το τελευταίο αγαπημένο παιχνίδι των τεχνολόγων της ρομποτικής αναπαραστάσης. Υπάρχει κι αυτή, σαν έτερον ήμισυ της virtual. (Θυμάται άραγε κανείς την Απανονα, την ηλεκτρονική παρουσιάστρια ειδήσεων; Τί να γίνεται άραγε αυτή η «ψηφι».)

Εφευρέτης και κατασκευαστής του K-Bot (το όνομα της μάσκας) είναι ένας από εκείνους τους διεπιστημονικούς και διατεχνολογικούς σέρφερ που ευδοκούν στα αναπτυγμένα campus. Και που στα 30 τους είναι ήδη αρκετά δίσημοι στα εξειδικευμένα συνέδρια - ενώ στα 50 τους θα είναι κοινός κοκαίνομανείς. Ο David Hanson, 33 χρονών σήμερα, πέρασε από την φυσική, τις καλές τέχνες, τα τρελά πάρτυ, τις σπουδές τεχνητής νοημοσύνης, την διακόσμηση της disneyland... Για να καταλήξει μεταπτυχιακός σε κάποιο τμήμα με τον φουτουριστικό τίτλο «διαδραστικών τεχνών και μηχανολογίας». Δεν έχασε όμως τον χρόνο του. Αθόρυβος και επιμελής μαθητής του πρωτοπόρου Τσάιλορ (θεωρητικού και εφαρμοστή της επιστημονικής οργάνωσης της εργασίας απ' τις αρχές του 20ου αιώνα) αφιερώθηκε στις εκφράσεις του ανθρώπινου προσώπου. Μελέτησε την ανατομία του αναλύοντας τις κινήσεις των κυριότερων μυών. Ξεφύλλισε χιλιάδες σελίδες εργασιών άλλων σχετικά με τις γκριμάτσες. Εξέτασε τη σχέση μυών και κινήσεων του δέρματος. Μέτρησε τις αναλογίες των προσώπων των φίλων του. Έφαγε ώρες μπροστά στον καθρέφτη κάνοντας μορφοσμούς σαν καραγκιόζης. Ύστερα πειραματίστηκε με ελαστικές μεμβράνες. Έφτιαξε ένα σύνολο 24 μικρών κινητήρων να δουλεύουν στο παρασκήνιο της μάσκας. Του εξόπλισε μιά αγκίστρια για να τραβούν από πίσω το λάστιχο. Του συνέδεσε με δυο μικροεπεξεργαστές που καλωδίσουν με τον υπολογιστή του. Συμπλήρωσε με δυο μάτια - μικροκάμερες που αναλύουν τα πρόσωπα των «συνομιλητών» του K-Bot. Σύντομα ο προγραμματισμός του θα του επιτρέψει να «αντιγράφει» τις γκριμάτσες που «βλέπει».

Το ενδιαφέρον της κατασκευής του Hanson είναι για τους υπόλοιπους του συναφιού του ο πειστικός ανθρωπομορφισμός της ρομποτικής μάσκας. Το ενδιαφέρον για μας είναι η επιβεβαίωση του μονόδρομου της τεχνοεπιστημονικής «ανάλυσης». Όλος ο φετιχισμός (και όλος ο θρίαμβος) της ρομποτικής μάσκας στηρίζεται στην εκ των προτέρων σιγουριά ότι οι ανθρώπινες εκφράσεις είναι μηχανικές. Σιγουριά απ' την οποία διαφεύγει (ευτυχώς!) η πολυκύμαντη ζεστασιά (ή ψυχρότητα) της σχέσης των ανθρώπων προσώπων και σωμάτων μεταξύ τους. Τηρουμένων των αναλογιών συμβαίνει εδώ ότι και με την ενόηση του ματιού σαν παθητικής «μικροσκοπικής φωτογραφικής μηχανής»: ιδέα πέρο μακριά και σε πλήρη αντίθεση με την *ενεργητικότητα του βλέμματος*.

Όμως η ιστορία της τεχνολογικής αφαίρεσης και των ιδεολογιών της είναι διδακτική. Το μάτι «έγινε» φωτογραφική μηχανή αφού πρώτα οι φωτογραφικές μηχανές είχαν εφευρεθεί. Η «ιδέα» για τα μάτια μας και τους τρόπους που κοιτάμε, βλέπουμε, στενίζουμε, αισθανόμαστε τον κόσμο (κι ο κόσμος αισθάνεται εμάς) προσαρμόστηκε στο φτωχό μοντέλο του σκοτεινού θαλάμου και των αντεστραμμένων ειδώλων εκ των υστέρων. Κι έτσι *μαθαίνουμε* (με χίλιους δυο τρόπους) να κάνουμε τα μάτια μας *αnékφραστες, παθητικές μηχανές «επεξεργασίας οπτικών σημάτων»*. Έτσι ώστε το «αναπτυγμένο» βλέμμα (το βλέμμα των «αναπτυγμένων» υπηκόων) να ταίριαζε με την φιλοσοφία της μηχανικής αναπαραστάσης του.

Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει με την ρομποτική φάτσα του Hanson. Απ' την μια είναι η φτωχή, θλιβερή, προσβλητική εν τέλει μηχανική απομίμηση. Απ' την άλλη όμως είναι *εντατική διδασκαλία*. Διδασκαλία του εκφράζεσθαι ως μηχανή. Το ότι τα πρώτα θύματα (μαθητές...) αυτής της διδασκαλίας ήταν ο ίδιος ο Hanson και η φίλη του (η Kristen Nelson...) που προσπάθησαν να αντιγράψουν τις δικές τους πρώτα πρώτα εκφράσεις, είναι κοινότυπο γεγονός. Οι φαναικότεροι δοκιμαστές του όποιου κάθε ιδεολογίας είναι πάντα οι ίδιοι οι ιερείς της. Με την συνείδηση και την ελαφρότητα του «πρωτοπόρου» ο Hanson επαναλαμβάνει ένα παλιό ιδεολογικό στερεότυπο: «Οι άνθρωποι αντιμετωπίζουν κρίση ταυτότητας, αν και λίγοι το έχουν συνειδητοποιήσει» λέει. «Εάν μπορούσαμε να μηχανοποιήσουμε αυτό που μας κάνει ανθρώπους, θα αισθανόμαστε σαν μηχανισμοί». Οπότε θα ξεπεράσουμε και την «κρίση ταυτότητας»...

Εδώ βρίσκεται η αλήθεια όλου του έπους μηχανοποίησης του ανθρώπινου, του ζωικού. Κάθε βήμα μοιάζει να είναι μια πετυχημένη αντιγραφή. Αλλά είναι μόνο μια *πετυχημένη αφαίρεση που θέλει να είναι παραδειγματική*. Κάθε βήμα μηχανοποίησης του ζωντανού (κι εδώ δεν είναι μόνο τα ρομπότ αλλά και η ψηφιοποίηση της ζωής) μετατοπίζει, χωρίς να το θέλει, την διανοητική και συναισθηματική πραγματικότητά μας σαν ζωντανών. Κάθε αντιγραφή, κάθε απαλλοτρίωση κάποιου «κομματιού» της ζωής μας σπρώχνει ό,τι περίσσεψε στο σκοτάδι του «ανύπαρκτου». Όμως εκεί είναι η ζωή!

Είναι εκεί η ζωή, γιατί εκεί είναι ο πλούτος και η αισθαντικότητα του *αρνητικού* της ζωής μας. Κάνουμε λάθη, πονάμε: αλλά αυτά δεν είναι βλάβες (του λογισμικού μας!) ή αστοχίες (των υλικών μας!). Είναι τα πολύτιμα πάθη μας, οι πολύτιμες ατέλειές μας, η υπέροχη αμηχανία ενώπιον των εαυτών μας και των άλλων, η ασύλληπτη ετερότητα του ζωντανού που πάντα μας διαφεύγει και πάντα μας οριοθετεί απροειδοποίητα, σιφνιδιστικά... Εκεί, και μόνο εκεί, είμαστε ζωντανοί. Διαφορετικά, πράγματι, γελάμε ηλίθια. Σαν K-Bots.

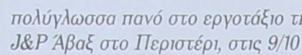

[Αξίζει εδώ να σημειώσουμε κάτι τελευταίο αλλά όχι δευτερεύον. Μια τουλάχιστον μορφή «εσωτερικής» αναδιάρθρωσης των όρων πολιτικής εξουσίας μέσα στα αναπτυγμένα (μπερσοπολιτικά) εθνη κράτη είναι ταυτόχρονα εργαλείο πολλών «χρήσεων» για την διαχείριση των αποτυχημένων εθνών κρατών. Πρόκειται για τις (μη) κυβερνητικές οργανώσεις. Πράγματι αυτές οι οργανώσεις αναλαμβάνουν πλήθος αποστολών στο «εσωτερικό» των αποτυχημένων του πλανήτη. Διοργανώνουν «προγράμματα βοήθειας» λειτουργώντας (μέσα απ' το ανθρωπιστικό πρόσημο) σαν μικρότερη ή μεγαλύτερη ισχύς καταλύτης στην διανομή πλούτου και γνώσεων μέσα στο κράτος παρία. Κάνουν κατασκοπεία για λογαριασμό ισχυρών κυβερνήσεων ή/και ιδιωτικών επιχειρήσεων. Κάνουν τις επιτόπιες αναγνώσεις καταγραφές της παραμυθιακής κατάστασης στο «εσωτερικό» του κράτους παρία συστηματοποιώντας το υλικό για τον πιο λειτουργικό μετασχηματισμό του (εκ μέρους άλλων). Και κάνουν όλες τις ενδιάμεσες δουλειές!]

Τέτοιοι μετασχηματισμοί εισάγουν το ζήτημα της διαχείρισης των *κοινωνικά* παριών, ταξείων και ακυβέριτων στην «εσωτερική» προβληματική του κράτους. Οι ξεπεσμένοι αριστεροί του κράτους και ορισμένοι ηγέτες φιλέλενθεροι πατριάρχες αμύνουν την υποχώρηση της δημοκρατίας, τα ελλείματα πολιτικής και άλλα τέτοια γραφικά της εξουσιαστικής αρχής. Αντιγράφουν (ή κάνουν πως αντιγράφουν) επίσης για την εξάγηση αυτών των καταστάσεων, στο πεδίο των διακρατικών σχέσεων. Η βία (των αφεντικών) επιταχύνεται και ξανακάνει την ιστορία για λογαριασμό τους.

Οι πλέον ωρικοί αυτών των εξελίξεων φανταζονται (και μιλάνε για) αυτοκρατορίες. Η «αυτοκρατορία» είναι ρητορική ανάμνηση του εξουσιαστικού μεγαλείου, και όχι ακριβής αντιγραφή ενός πολιτικού μοντέλου. Οι μορφές πολιτικής εξουσίας δεν επαναλαμβάνονται, και πρέπει να καταλάβει κανείς κάτι πίσω απ' τις συζητήσεις για αναβίωση διάφορων «αυτοκρατοριών» είναι οι προθέσεις των αφεντικών και των λακέδων τους και όχι οι τελικές μορφοποιήσεις των έργων τους.

Καθώς η καπιταλιστική αναδιάρθρωση έχει ξεκινήσει το «μεγάλο πέλασμα» της πάνω από πτώματα, πρέπει να είμαστε σίγουροι ότι πλήθος «εναλλακτικών» μορφών πολιτικής εξουσίας θα επανακηρυχθούν, θα χρησιμοποιηθούν ή θα απορριφθούν εδώ κι εκεί. Προτεκτοράτα, πόλεις - κράτη, «νόμμο» εγκατελεμένα εδάφη, ασφαλή καταφύγια αναπαγωγής του εργαλίσματος, ημερησιακά μπαντοστά, ακόμα και παλινωροθυμένα βασίλεια... αυτά και άλλα θα συναποτελούν την «ζώνη ευθύ-

13

Η αρκούδα δεν θα ξυπνήσει. Ξύπνησε - αν υποθέσουμε ό,τι κοιμόταν πριν. Εννοούμε το ρωσικό κράτος. Και ο διακρατικός ανταγωνισμός των κυριών του κόσμου ανασύρει άλλον έναν σημαντικό κρίκο του.

Δημόσιος δόρυβος γίνεται (παρπαλανητικά) για την «υπόθεση Κοντορκόφσκι». Ο ρωσοεβραϊός γιάπις, στα 40 του χρόνια, είναι ως γνωστόν ο βασικός ιδιοκτήτης του ρωσικού ενεργειακού κολοσσού Υukos. Η σύλληψη και η φυλάκισή του, υπό το βάρος μιας σειράς κατηγοριών για καταχρήσεις, αποδόθηκε στην υποστήριξη που (θα) έδινε σε ένα πολιτικά ασήμαντο «φιλελεύθερο» ρωσικό κόμμα που αντιπολιτεύεται τον Πούτιν. Αν είχαν έτσι τα πράγματα θα ήταν μάλλον περιέργη η αμερικανοαγγλική αγανάκτηση για την σύλληψη του Κοντορκόφσκι - λίγες μονάχα μέρες μετά την ανοικτή κάλυψη που προσέφεραν τα ίδια κράτη (συν το ισραηλινό) σε έναν άλλο από τους ρώσους «ολιγάρχες» που κατά λάθος βρέθηκε στα χέρια της ελληνικής αστυνομίας... τον Γκουζίνσκι.

Ο Κοντορκόφσκι είναι πράγματι το πιο μεγάλο σαρκοφάγο απ' όσα αναδείχθηκαν στη δεκαετία του '90, στη διάρκεια του «περάσματος» της ρωσικής κοινωνίας απ' τον κρατικό στον ιδιωτικό καπιταλισμό. Φαινόταν όμως από μικρός ότι έχει ικανότητες. Τα τελευταία χρόνια της δεκαετίας του '80, πριν ακόμα η σοβιετία φαληρίσει επίσημα, ο Κοντορκόφσκι, σαν στέλεχος της κομσομόλ (η νεολαία του κομμουνιστικού κόμματος) είχε επιδοθεί με επιτυχία σε εμπόριο γυναικών απ' την ρωσία προς τις ηπα. Με την βοήθεια και την συνεργασία άλλων στελεχών του καθεστώτος φυσικά. Αλλά το ότι κατάφερνε να έχει «κέρδη» της τάξης 500 χιλιάδων δολαρίων τον χρόνο απ' την σωματεμπορία έδειχνε από τότε τις προοπτικές του.

Στη δεκαετία του '90, οι ιδιωτικοποιήσεις α λα ρωσικά έγιναν με τρόπο που χειροκρότησαν με ενθουσιασμό και τα δύο άσρτα χέρια της ελεύθερης αγοράς. Η κυβέρνηση Γιέλτσιν «δανειζόταν» ρευστό από τους μαύρους βαρώνους τύπου Κοντορκόφσκι, και σαν αντάλλαγμα τους έδινε μετοχές των (μέχρι τότε) κρατικών επιχειρήσεων. Μ' αυτόν τον τρόπο και το εγκληματικό χρήμα ξεπλύθηκε και οι μπιζνες πήγαν στα χέρια ανδρών σπιβαρών. Κάπως έτσι οι πιο διορατικοί της κρατικογραφειοκρατικής ρωσικής ελίτ βρέθηκαν σε μια νύχτα επιχειρηματίες διεθνούς εμβέλειας.

Αλλά τα πράγματα δεν έμεναν εκεί. Σε κάθε πλιάτσικο πολλές ύαινες δείχνουν ενδιαφέρον - και το να έχεις όλα τα φράγκα του κόσμου στην ρωσία των nineties δεν ήταν από μόνο του αρκετό. Οι «ολιγάρχες» (μια σχετικά ολιγάριθμοι ομάδα ρώσων εβραϊκής καταγωγής) επεδίωξαν και πέτυχαν εύκολα την διασύνδεσή τους με το αγγλοσαξονικό μπλοκ, και τα κράτη του. Έβαλαν στα διοικητικά συμβούλια των εταιρειών τους κάθε καρυδιάς καρύδι απ' τις διοικητικές ελίτ των ηπα και της αγγλίας, από πρώην υπουργούς εξωτερικών μέχρι... Έτσι ώστε - στα πλαίσια της ευκόλως εννοούμενης «προσαρμογής» του ρωσικού κεφάλαιου - να έχουν βαρύνοντα λόγο για την διαχείριση του ρωσικού πλούτου τα αγγλικά και τα αμερικανικά αφεντικά. Μα θα δεχόταν κάτι τέτοιο ένας καγκεπότης πατριώτης;

Οπότε, αναπόφευκτα, απ' τις αρχές της τωρινής δεκαετίας η ρωσική «φιλελευθεροποίηση» άρχισε να σκιάζεται από την όξυνση της παγκόσμιας κρίσης και του διακρατικού ανταγωνισμού. Όταν ο Κοντορκόφσκι ανακοίνωσε (στα μέσα Οκτώβρη) ότι πρόκειται να «πουλήσει» το 40% της Υukos σε αγγλοαμερικανούς απλά επιτάχυνε τις εξελίξεις. Για ποιόν λόγο του κόσμου η εγερσιακή «καρδιά» του κεντροευρωπαϊκού καπιταλισμού θα ήταν δυνατόν να περάσει αμαχητί στα χέρια των αγγλοαμερικάνων; Επειδή κάπου, κάποτε, κάποιος έκανε λεφτά πουλώντας γυναικές; Παραείναι λίγο για να ληφθεί σοβαρά στα υπόψη.

Στις 7 και 8 οκτώβρη ο γερμανός καγκελάριος Σρέντερ είχε διήμερη διάσκεψη με τον ρώσο πρόεδρο Πούτιν, στο Αικατερίνμπουργκ στα Ουράλια. Μαζί τους κουβαλούσαν και οι δυο από ένα μεγάλο επιτελείο υπουργών και γραφειοκρατών. Ήταν η 20η συνάντηση κορυφής των δύο κυβερνήσεων τα 3 τελευταία χρόνια· κι αυτό λέει από μόνο του πολλά. Ακόμα περισσότερα λένε οι δεκάδες συμφωνίες που (ανακοίνωσαν ότι) υπέγραψαν, σε κάθε τι που θα μπορούσε να φανταστεί κανείς: από πολιτιστικές ανταλλαγές μέχρι την ελεύθερη διέλευση του γερμανικού στρατού απ' τον αέρα και τα αεροδρόμια της ρωσίας, προς και από το αφγανιστάν - ούτε στον ύπνο του το ράιχ δεν θα μπορούσε να φανταστεί ότι υπάρχει πέρασμα για πίσω απ' τα Ουράλια. Πολλά επίσης είπαν οι δηλώσεις και των δύο, όπου οι φράσεις «πολυετής στρατηγική συνεργασία» και «κοινά εθνικά συμφέροντα» έδιναν νόημα στη φράση «για το καλό της ευρώπης και του κόσμου»· κι όπου οι σιβιλικές αβρότητες του Πούτιν έδιναν μάθημα εδαφικοποίησης «ναι, τώρα συναντηθήκαμε στα Ουράλια γιατί η συνεργασία μας πρέπει να απλωθεί στο έδαφος»... Η περαιτέρω προώθηση της ενεργειακής συνεργασίας μεταξύ ρωσίας και κεντρικής ευρώπης ήταν αυτονόητα μέσα στα θέματα... Εκεί κάπου ο Πούτιν ξεστόμισε την πολεμική (από οικονομική άποψη) κουβέντα: «Ναι, η τιμολόγηση του ρωσικού πετρελαίου και φυσικού αερίου σε ευρώ αντί για δολάρια είναι εφικτή». Λίγες μέρες μετά ο Κοντορκόφσκι ανακοίνωσε ότι πουλάει στους αγγλοαμερικανούς μετοχές της Υukos. Στριμώγμα - δεν παίζουν μ' αυτά τα πράγματα!

Ήταν αυτή ακριβώς η χρονική στιγμή, λίγες ώρες μετά την 20η γερμανορωσική συνάντηση, που διάλεξε ο Πούτιν να (ξανα)δηλώσει πως το ρωσικό κράτος «θα ασκήσει το δικαίωμα προληπτικών επιδέσεων» με το οποίο κατά βάθος διαφωνεί «αν συνεχίσουν να το ασκούν άλλα κράτη»... Κι ήταν επίσης η ίδια στιγμή που το ρωσικό υπουργείο άμυνας διάλεξε να «διαρρεύσει» στον τύπο το νέο στρατιωτικό δόγμα του. Το οποίο δεν θεωρεί πιθανό έναν γενικευμένο πυρηνικό παγκόσμιο πόλεμο, θεωρεί όμως πιθανή μια μεγάλης κλίμακας στρατιωτική αναμέτρηση στον «δυτικό στρατηγικό άξονα» της ρωσίας... για τον οποίο δεν ξέρουμε ακριβώς πού βρίσκεται! Ήταν επίσης η στιγμή κατάλληλη για

Όταν ένας δημοσιογράφος από εκείνους που η ενασχόλησή τους με το «ρεπορτάζ εθνικής άμυνας» συναγωνίζεται την άμιλλα τους σε σκληροπυρηνικό εθνικισμό γράφει: «οι τουρκικές δυνάμεις που προβλέπεται να αναπτυχθούν στο ιράκ ...θα είναι οι εξής: το επιχειρησιακό στρατηγείο της 1ης μεραρχίας με έδρα την άγκυρα· η 28η μηχανοκίνητη ταξιαρχία, με έδρα της περιοχή της άγκυρας· η 2η τεθωρακισμένη ταξιαρχία, με έδρα επίσης κοντά στην άγκυρα... Αυτός ο στρατός, μαζί με την τουρκική ταξιαρχία πεζοναυτών αποτελούσαν το πρώτο αποβατικό κύμα και μαζί τον κύριο όγκο του τουρκικού στρατού σε περίπτωση εισβολής σε ελληνικά νησιά και εκπαιδεύονταν τακτικά επ αυτού, τουλάχιστον δυο φορές τον χρόνο ... όπως είναι ευνόητο, η ανάπτυξη των δυνάμεων αυτών στο ιράκ, σε συνδυασμό με προγενέστερες πληροφορίες για μετακίνηση αρκετών μονάδων από την 1η τουρκική στρατιά (κωνσταντινούπολη) περιορίζει σημαντικώς την τουρκική στρατιωτική απειλή εναντίον της χώρας μας, για όσο διάστημα αυτές θα είναι ανεπτυγμένες στο ιράκ... Τούτο σημαίνει ότι οι όποιες διαπραγματεύσεις μεταξύ Ελλάδος τουρκίας που διεξάγονται την περίοδο αυτή θα μπορούν σύντομα να εξελισσονται με μεγαλύτερη άνεση και σε ευνοϊκότερο περιβάλλον από ό,τι μέχρι τώρα»...όταν λοιπόν ένας ειδικός του κράτους γράφει τόσο χαρούμενος τί να υποθέσουμε εμείς;

Έχουμε υποστηρίξει ότι ο αγγλοαμερικανικός σχεδιασμός για την μέση ανατολή και τα βαλκάνια έχει περιλάβει και συνθέσει τους σχεδιασμούς τόσο του ελληνικού όσο και του τουρκικού επεκτατισμού. Πρώτο βήμα τέτοιου είδους θεωρήσαμε την άμβλυνση των ελληνοτουρκικών «διαφορών», και την «επίλυση των διμερών προβλημάτων», αρχής γενομένης απ' την κύπρο. Θεωρήσαμε ότι η αμοιβαία παραίτηση των δύο «αιώνων εχθρών» απ' τις αντιπαράθεσεις τους στην γραμμή έβρος - κουρδιστάν θα «λύσει» τα χέρια και των δύο προς άλλες κατευθύνσεις: για μεν το τουρκικό κράτος προς το ιρακινό κουρδιστάν, για δε το ελληνικό προς τα δυτικά βαλκάνια.

Ο πατριώτης τουρκοφάγος στρατιωτικός ρεπόρτερ έρχεται να επιβεβαιώσει τις εκτιμήσεις μας, τουλάχιστον κατά το ήμισυ:

περιγράφοντας τις στρατιωτικές κινήσεις του τουρκικού κράτους. Οι αντίστοιχες του ελληνικού παραμένουν γενικά μυστικές - ίσως αν μπορούσαμε να διαβάσουμε τουρκικές εφημερίδες θα μαθαίναμε.

Το σήγουρο είναι πως ολόκληρη η περιοχή κάτω από το κροστικό κράτος παραμένει σε «δημιουργική» αβεβαιότητα - δημιουργική για κανιβализμούς. Και ενώ το ελληνικό κράτος δεν κινείται σαν ταύρος σε υαλοπωλείο όπως το πρώτο μισό της δεκαετίας του '90 δεν παραμένει καθόλου «ακίνητο».

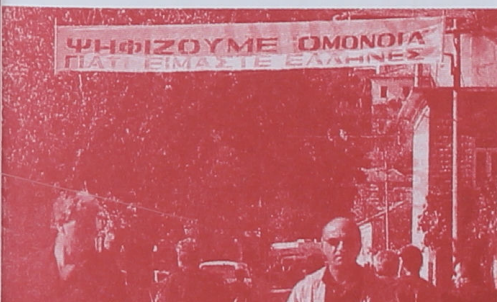
Ο πρόεδρος της ελληνικής δημοκρατίας σφίγγει θερμά το χέρι του σέρβου πατριάρχη Παύλου στα μέσα οκτώβρη - το χέρι που ευλόγησε όλη την σφαγή των μουσουλμάνων στη βοσνία...

Αν δεν πάμε εμείς στα Βαλκάνια θα έρθουν αυτά σ' εμάς. Μ' αυτό το εντυπωσιακό και πολλαπλά διφορούμενο σλόγκαν το αγγλικό και το ελληνικό κράτος φιλοσόφηση για την τύχη των βαλκανιών, για μια ακόμα φορά, στις 10 με 12 οκτώβρη. Σε συνάντηση «ειδικών» στην Ύδρα.

Τρώγοντας και πίνοντας. Επειδή είναι λίγο δύσκολο να πάνε τα Βαλκάνια στην αγγλία, το «θα έρθουν σ' εμάς» αφορά προφανώς τους Έλληνες. Και επειδή η οικονομική λεηλασία των βαλκανίων εργατών έχει πάει όσο μακρύτερα ήταν δυνατόν, το «αν δεν πάμε», παρά τα καμουφλάζ ανθρωπιστικού ενδιαφέροντος, αποκλείεται να σημαίνει άνοιγμα κι άλλων μπαλίκων.

Η ερώτηση 'γιατί στον πρώτο πληθυντικό συμμετέχουν το ελληνικό και το αγγλικό κράτος' έχει εύκολη απάντηση. Στις κρατικές εκδρομές της εποχής μας η καλή παρέα έχει το γούστο της.

Στις πρόσφατες δημοτικές εκλογές η ελληνική μειονότητα (φυσικός φορέας της απαίτησης για την «προστασία της βορείου ηπείρου») έκανε παρελάσεις σε διάφορα χωριά με επικεφαλής την ελληνική σημαία. Υπήρξαν κάποιες συμπλοκές των ελλήνων φασιστών με αντίστοιχους αλβανούς, λιγότερες από άλλες φορές. Και η σταθερή κατάσταση των δημοαρχιών στις «υπο προστασία» περιοχές της νότιας αλβανίας από υπερήφανους Έλληνες...

ανακοινώσεις και αναλύσεις περί των ρωσικών πυραύλων μεγάλου και μεσαίου βεληνεκούς. Ο Πούτιν ξεκαθάρισε για τους πρώτους πως δεν είναι σε θέση μάχης αλλά συντηρούνται για να είναι σε φόρμα - λες και θα τον πίστευε κανείς για το πρώτο. Οι «ειδικοί αναλυτές» του ρωσικού κράτους ξεκαθάρισαν για τους δεύτερους πως εκεί που είναι δεν σημαδεύουν ούτε την γαλλία ούτε την γερμανία - λες και θα αμφέβαλλε κανείς που σημαδεύουν. Η κουβέντα ήρθε τελικά στα ρωσικά πυρηνικά. «Αν το νατο συνεχίσει την επιθετική του τακτική σε βάρος της ρωσίας» είπε ο ρώσος υπουργός άμυνας Ιβάνοφ «τότε θα αναθεωρήσουμε την πολιτική μας για τα πυρηνικά όπλα». Επιθετική τακτική θεωρείται η επέκταση του νατο ως την μύτη της ρωσίας· κι απ' όσο ξέρουμε συνεχίζεται...

Μη νομίζει κανείς πως η συγκρότηση του «ευρασιατικού μπλοκ» σε όλες του τις πλευρές γίνεται ερήμην του γαλλικού κράτους! Έχουν την σημασία τους, απ' αυτή την μεριά, οι συμφωνίες συνεργασίας στην αεροδιαστημική τεχνολογία μεταξύ της ρωσικής εταιρείας Reshetnev και της γαλλικής Alcatel-Espace aerospace - με τους γάλλους να μένουν έκπληκτοι απ' την επαφή τους με την ρωσική τεχνονωσία. Ευχάριστα έκπληκτοι· εννοείται.

Ευνόητο είναι πως καθένas απ' τους συμμάχους του ευρασιατικού μπλοκ προχωράει προετοιμάζοντας επιπλέον συμμαχίες. Ο Πούτιν ήταν επίσημος καλεσμένος της Ισλαμικής Διάσκεψης που έγινε στα μέσα οκτώβρη στην Κουάλα Λαμπούρ της μαλαισίας. Κι αυτή η πρόσκληση ήταν κάτι πολύ περισσότερο από διπλωματική ευγένεια· αν σκεφτεί κανείς τί προωθεί στην ισλαμική ζώνη του πλανήτη ο αγγλοαμερικανικός άξονας. Τα ρωσικά μήντια το έθεσαν ωμά: «Ο πρόεδρος Πούτιν πάει καλεσμένος εκεί που ο Τζωρτζ Μπους δεν θα τολμούσε καν να πλησιάσει».

Επιπλέον θα ολοκληρωθεί τους πρώτους μήνες του 2004 η πλήρης ένωση (απορρόφηση καλύτερα...) της λευκορωσίας με την ρωσία - έτσι ώστε η επικράτεια της Μόσχας να (ξανα)φτάσει στα δύσκολα εδάφη της κεντρικής ευρώπης. Ακολουθούν κι άλλες παρόμοιες μεταβολές της γεωμετρίας των συνόρων. Και των στρατών που είναι από πίσω τους.

Όπως στο κιργιζιστάν. Ο ρωσικός στρατός έφυγε από εκεί το 1998. Το κιργιζιστάν και το ουζμπεκιστάν διάλεξε ύστερα, το 2001, ο αμερικανικός στρατός για να εγκαταστήσει δύο «προκεχωρημένες» βάσεις... λόγω της επιχείρησης στο αφγανιστάν. Τότε φαινόταν πως οι αμερικάνοι σφίγγουν το ζωνάρι στην κοιλά της ρωσικής «επιρροής» στην κεντρική ασία, πλησιάζοντας επιπλέον σε απόσταση βολής απ' τη νοτιοδυτική κίνα. Τώρα θα πρέπει να το ξανασκεφτούν. Το ρωσικό κράτος ξαναμάζεψε στην αγκαλιά του το κιργιζιστάν, και η αμερικανική βάση στο Manas δεν είναι πλέον μόνη της: σε απόσταση μόλις 30 χιλιομέτρων, στο Kant, άνοιξε ρωσική βάση. Με επίσημα εγκαίνια, πρώτη δόση προίκας καμιά 15αριά ρωσικά πολεμικά αεροπλάνα και ελικόπτερα, καμιά 500αριά άτομα προσωπικό, σχέδια για μεγάλωμά της, και χαριτωμένες δηλώσεις του υπερήφανου Πούτιν. - Ερώτηση: «Θα υπάρξει κάποιο πρόβλημα με την βάση των αμερικανών;» - Απάντηση: «Όχι βέβαια... Συνεργαζόμαστε στον αγώνα κατά της τρομοκρατίας... Άλλωστε οι δυνάμεις της Συμμαχίας θα φύγουν μόλις τελειώσουν οι επιχειρήσεις τους στο Αφγανιστάν. Ενώ οι ρωσικές δυνάμεις στο Kant θα μείνουν για πάντα». Σαφές το ξεκουμπιστείτε...

Είναι ενδιαφέρον λοιπόν, ύστερα από όλα αυτά, το από που πληρώνονται οι «ειδικοί αναλυτές» στην Ελλάδα και αλλού (και είναι πολλοί) που είδαν την κοινή απόφαση του γαλλικού, του γερμανικού και του ρωσικού κράτους να ψηφίσουν την τελευταία αγγλοαμερικανική πρόταση στον ΟΗΕ (για την αποστολή κι άλλων στρατών στο ιράκ) σαν «υποχώρηση» και συμβιβασμό... Το κεφάλαιο οηε έχει τελειώσει για τις παγκόσμιες ισορροπίες, δεν χρειάζεται άλλο αυτή η βιτρίνα παρά μόνο για τις λεπτομέρειες στο μακιγιάρισμα το οξυνόμενου ενδοκαπιταλιστικού ανταγωνισμού. Άλλωστε, μετά από εκείνο το αδιόφορο και παντελώς άχρηστο «ναι» της ... «διεθνούς κοινότητας» στην αγγλοαμερικανική κατοχή του ιράκ, ήρθε η διπλωματική επιτυχία των «ειρηνιστών» στην υπόθεση των πυρηνικών του ιράν. Μια επιτυχία στην οποία συμμετείχε και το αγγλικό κράτος, άγνωστο για ποιούς ακριβώς λόγους. Είναι ωστόσο πιθανό πως μια (προετοιμαζόμενη;) αεροπορική επιδρομή στο ιράν θα γίνει με τέτοιο τρόπο που δεν θα χρειάζεται η αγγλική προθυμία...

Το κινεζικό κράτος, τέταρτη αλλά καθόλου ασήμαντη γωνία του ευρασιατικού μπλοκ, συγκεντρώνει στρατό στα σύνορά του με το κράτος της βόρειας κορέας. Μέχρι τις αρχές της επόμενης χρονιάς θα έχει ολοκληρωθεί η «ανάπτυξη» στην περιοχή αυτή 150 χιλιάδων στρατιωτών του «κινεζικού λαϊκού στρατού», μέγεθος ασήμαντο για τα μεγέθη της κίνας, μάλλον αξιόλογου όμως για να αγνοηθεί. Η επίσημη κρατική «εξήγηση» είναι ενδυνάμωση των μέτρων προστασίας των συνόρων - συνόρων που ουδέποτε επιτηρούνταν από την λήξη του κορεατικού πολέμου μέχρι σήμερα, λόγω των φιλικών σχέσεων μεταξύ των «αδελφών» κομμουνιστικών κρατών της κίνας και της βόρειας κορέας. Οι ντόπιοι λαϊκοί κινέζοι ωστόσο αντιλαμβάνονται διαφορετικά το πράγμα όταν λένε την γνώμη τους: «θα γίνει πόλεμος, έτσι δεν είναι;».

Το ζήτημα της κορεατικής χερσονήσου εκκρεμεί για πολλούς. Φαίνεται ένα «πρόβλημα για δυνατούς λύτες», και δεν μπορεί να «τρέξει» η οποιαδήποτε λύση του αν δεν είναι έτοιμο να δράσει στρατιωτικά και το ιαπωνικό κράτος. Στην πραγματικότητα αυτός είναι ο πιθανότερος σύμμαχος των αγγλοαμερικάνων στην περιοχή, αν και δύσκολος σύμμαχος. Εν πάσει περιπτώσει υπάρχει πάντα «ανοικτός» ο ιαπωνορωσικός λογαριασμός της Σαχαλίνης. Είναι ένα μεγάλο νησί βόρεια της ιαπωνίας που περιήλθε στην ρωσία μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο - κι αυτήν την κυριότερα αμφισβητούν όλο και δυνατότερα οι γιαπωνέζοι εθνικιστές.

Σε φόντο κόκκινο

Ο ήχος ήταν επαναλαμβανόμενος και διαπεραστικός/ σειρήνα σε εργοστάσιο της TOYOTA που σημαίνει τη λήξη του διαλείμματος/ γαμημένα γιαπωνέζικα ρολόγια σκέφτηκε/ κι έκανε να γυρίσει πλευρό/ αυτό το τριπάκι δεν το παράταγε για τίποτα στον κόσμο/ ήταν καλό/ ζωντανό/ κράταγε πολύ/ ήνε πως τα όνειρα διαρκούν μερικά μόνο δευτερόλεπτα/ αηλιά αυτού του φαινότανε ολόκληρος αιώνας/ σα να ζούσε τρεις παγκόσμιους πολέμους μαζί και στο καπάκι τριάντα χρόνια ομοιότητας/ αηλιά δεν ήταν σε πεδίο μάχης/ ούτε στη συνθήκη της πολυκατοικίας με τον κύριο Μενέλαο/ ήταν σε πάρτυ/ πάρτυ μασκέ/ διασημοτήτων/ ο Σιράκ ντυμένος με παραδοσιακή γερμανική φορεσιά, διαφήμιζε ανεβασμένους πάνω σ' ένα βαρέλι μπύρας, τα ξακουστά θουκάνικα Φραγκφούρτης/ ο Μπερλουσκόνι, με μαύρη κάπα και μπερό γένι, έπλεκε στιχάκια κι απαγγέλλε ποιήματα στη μνήμη του Μαρινέττι και της ένδοξης εποχής του/ πίσω από έναν χαμηλό πάγκο, ο Πωλ Κρουγκμαν δούλευε μια πρέσα καθαριστηρίου κλείνοντας πονηρά το μάτι σ' ένα γέρο κινέζο πραματευτή/ κι ο Φίσερ κομπάρσος σε ταινία εποχής για τη γαλλική επανάσταση, έτοιμος να δώσει τη ζωή του για ελευθερία, ισότητα, δικαιοσύνη/ κι ήταν κι αηλιά εκεί/ ο Σόρος καντινιέρης στην προκυμαία του Τσανάκ Καφέ πούλαγε καθαμπόκια με κονγκάρδα καρφίτωμένη στο

στήθος "ζήτω η συσώρευση"/ ο Πούτιν πρώσος αξιωματικός έκανε σκοποβολή μ' ένα ομοίωμα του στρατηγού Λίβινγκστον/ ο Αθνήρ ντυμένος γελωτοποιός έλεγε γαργαλιστικές ιστορίες από την πάλη ποτέ ανίκητη ισπανική αρμάδα για να διασκεδάσει τα πλήθη/ ο Ράμσφελντ με μαύρο γυαλί και μια γόπα κολλημένη στα χείλη, είχε πιάσει γωνία κι έκανε νταραβέρια μ' όποιον έμπαινε στο πάρτυ/ ο Σημίτης με στολή μακεδονομάχου αηδ Παύλος Μελάς και κορδέλα στην καράφλα "Born to Kill" έξιζε ένα ξύλο μ' ένα στρατιωτικό σουγιά/ εκατοντάδες άγνωστοι, πασάδες και φιλοβενιζελικοί να μακελεύουν άμαχους Βογομήτους/ χιλιάδες φάτσες να ξεπροβάλλουν μέσα από καπνούς και κουρελιασμένα λάβαρα/ κι όλα, τα πάντα, σε φόντο κόκκινο/ όπως στο μάγειρα, τον κλέφτη και τους άθλους/ κόκκινο/ Σόλωνος και ιπποκράτους/ ίσα που προθαβαίνει να φρενάρει/ ήνε πως τα όνειρα κρατάνε λίγο/ ήνε πως τα φρεναρίσματα κρατάνε ακόμη λιγότερο/ το τριπάκι κρατάει πολύ/ το οκτάωρο είναι ατελείωτο/ η αδρεναλίνη ανεβάζει τις στροφές στο πιτς φυτίλι/ κάνει το μυαλό δίχρονο/ μπορεί να δεις τον προφυλακτήρα του ταξί με όλης του τις μικρολεπτομέρειες/ μπορεί και να δεις το μέλλον του κόσμου στο δωμάτιο με τους καθρέφτες/ μπορεί να ξαναγυρίσω πλευρό/ μπορεί και να σηκωθεί/ αηλιά τα γιαπωνέζικα ρολόγια είναι γαμημένα...

«Εντοπίζουμε μια αναγκαιότητα. Αναγκαιότητα αυτοκριτικής των επιλογών μας, αναγκαιότητα ανάλυσης των συνθηκών μέσα στις οποίες δρούμε. Η οπτική μας δεν μπορεί να είναι στατική. Αντιμετωπίζουμε την πραγματικότητα ως ένα πλέγμα κοινωνικών σχέσεων που βρίσκεται σε συνεχή κίνηση. Με αυτούς μόνο τους όρους είμαστε σε θέση να αντιληφθούμε τους ίδιους μας τους εαυτούς, υπ' αυτό το πρίσμα θεωρούμε απαραίτητη την όποια συζήτηση σε σχέση με τα στεκία. Γιατί είναι σε μεγάλο βαθμό το ίδιο το γεγονός ότι η κοινωνία αλλάζει, που μας οδηγεί στο συλλογισμό ότι τα στεκία είναι αναγκασμένα να είναι πολιτικά ευκίνητα. Στοιχειώδως ανταγωνιστικά όταν είναι σε θέση να απαντάνε στις προκλήσεις μιας κοινωνίας που μετασχηματίζεται, ανατρεπτικά όταν είναι εκείνα που επιλέγουν τους χώρους και τους χρόνους της πρόκλησης.»

“Εξω” για εμάς σημαίνει παρέμβαση στο δημόσιο χώρο. Απόπειρα ρήξης με την ιδιωτέυση και το “απρόσωπο” μητροπολιτικό πεδίο. Αυτός είναι ο ζωτικός μας χώρος. Το κοινωνικό εργοστάσιο. Εκεί βρεθήκαμε και εκεί θα βρεθούμε με άλλους και άλλες. Οι ταμπέλες του τύπου “ανοίξαμε και σας περιμένουμε”, δεν αντιστοιχούν σε εγχειρήματα που θέλουν να είναι στοιχειώδως ανταγωνιστικά. Εδώ ακριβώς μπαίνει το ζήτημα της δράσης. Το πως θα παρέμβουμε και με τι όρους. Όρους πολιτικής δράσης μην ξεχνιόμαστε. Εδώ μπαίνει και το ζήτημα των περιεχομένων. Και φορείς των περιεχομένων είναι οι πολιτικές ομάδες. Που μπορούν μεν να δίνουν ώθηση στο εσωτερικό ενός στεκιού, είτε θέτοντας ζητήματα, είτε πραγματοποιώντας εκδηλώσεις, αλλά δεν στοχεύουν εκεί. Ο στόχος παραμένει το εξω. Το πεδίο της δράσης είναι η μητρόπολη. Εκεί τίθεται το ζήτημα του

ανταγωνισμού. Και εκεί πρέπει να δοθούν οι απαντήσεις, από σχηματισμούς με συγκεκριμένα περιεχόμενα, σχέσεις, προθέσεις και στόχευση. Αυτές πρέπει να είναι οι αναφορές μιας πολιτικής ομάδας.»

«Για εμάς είναι σημαντικό, ιδίως σε τέτοιους καιρούς, να γινόμαστε όλο και πιο συγκεκριμένοι σε επίπεδο άποψης και διαδικασιών. Η θέση μας για τη σχέση ανάμεσα στα στεκία και τις πολιτικές ομάδες είναι μέρος αυτής της πρόθεσης να γίνουμε πιο ανταγωνιστικοί. Οι πολιτικές ομάδες θέτουν τα περιεχόμενα βάσει των οποίων θα βρεθούμε και σε χώρους όπως τα στεκία αλλά κυρίως και στο δρόμο. Από την άλλη αντιλαμβανόμαστε τα στεκία σαν μέσα αυτοαξιοποίησης. Χώρους με συγκεκριμένες δομές και διακριτές διαδικασίες, οι οποίοι είναι αναγκασμένοι να είναι λειτουργικά παραγωγικοί. Χώροι στέγασης υποδομών για το κίνημα, χώροι ζύμωσης απόψεων για τη θεωρία και την πράξη. Αυτή πιστεύουμε ότι είναι η λειτουργική αξία των στεκιών.»

Τα παραπάνω αποσπάσματα είναι από την εισήγηση που μοιράστηκε πριν τη συζήτηση. Σύμφωνα με καλά πληροφορημένες πηγές, τόσο η συζήτηση, όσο και οι εισηγήσεις πρόκειται να εκδοθούν στις αρχές του 2004.

Την προηγούμενη φορά που το ελληνικό κράτος ξεκίνησε τις προκαταρκτικές επιθέσεις σε αλβανικό έδαφος («υπόθεση μαβή») έπρεπε να έχει τον νου του και στην μουσουλμανική μειονότητα της Θράκης, αφού τις ίδιες τακτικές και τα ίδια «απελευθερωτικά επιχειρήματα» θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει σε βάρος του το τουρκικό κράτος. Αν τώρα ή στο κοντινό μέλλον υπάρξει ελληνοτουρκική «συνεννόηση» αυτός ο μπελάς θα βγει απ' την μέση - για το ελληνικό κράτος.

Κομπλεξικοί ελληνοπάιδες πανηγυρίζουν για την εθνική τους. Αφού οι «συλλογικές προτιμήσεις» έχουν πάει στο διάολο... Θα μπορούσε να κρατάει «αλβανός» την σημαία σε τέτοιες περιπτώσεις; Ούτε για πλάκα!!!

Εξάλλου υπάρχουν (κατασκευάζονται; πάντως προβάλλονται επιδέξια) «άσπονδοι» σύμμαχοι των ελλήνων στην ριζική επίλυση των διάφορων εκκρεμοτήτων προς βορρά. Όπως ο Ινταγιέτ Μπεκίρι. Είναι φασίστας αλβανός (όλοι έχουν τους παπαθεμεληδες και τους καρατζαφέρηδες τους). Το είδος εκείνο που ακόμα κι αν δεν υπήρχε θα έπρεπε να εφευρεθεί. Γιατί ο Μπεκίρι, όταν ξεκουράζεται απ' την απελευθέρωση του κοσόβου, του κουμάνοβο ή της κοιλάδας του πρέζεβο, οραματίζεται την απελευθέρωση της «νότιας Ηπείρου» (Τσαμουριά). Υπόσχεται ότι διαθέτει 30 χιλιάδες ένοπλους αν χρειαστεί να γίνει δια της βίας αυτή η δουλειά, αν και δεν βλέπει τέτοια ανάγκη άμεσα.

Γελίο υποκείμενο, όπως κάθε παρόμοιος ανεξάρτητα εθνικότητας. Μην αμφιβάλετε όμως ότι ακριβώς τέτοιοι τύποι μπορεί να έχουν μεγάλη χρησιμότητα. Σαν άλλοθι, σαν αφορμή...

Ο δολοφόνος δεν ήρθε ★ Κατόπιν αυτού δεν υπάρχει λόγος ανησυχίας. Δολοφόνοι με ψηλά καπέλα δεν κυκλοφορούν στην ελληνική επικράτεια.

